

ČASOPIS MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH

MODERNÍ DIVADLO

LISTOPAD—PROSINEC 2018
2. ČÍSLO

LIONEL MÉNARD
NEŽ VŠE ZAČALO...

LENKA VAGNEROVÁ
& COMPANY

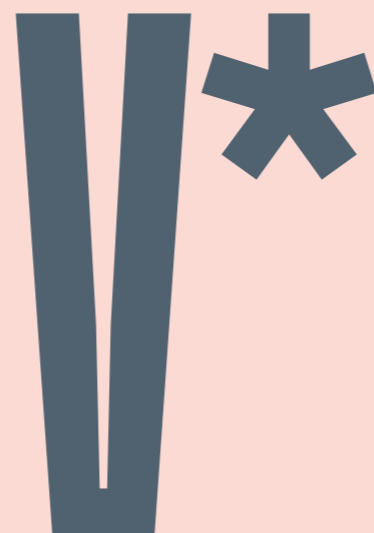
STO LET
MIROSLAVA
HORNÍČKA

LACO DÉCZI

TERAPIE KÁVOU

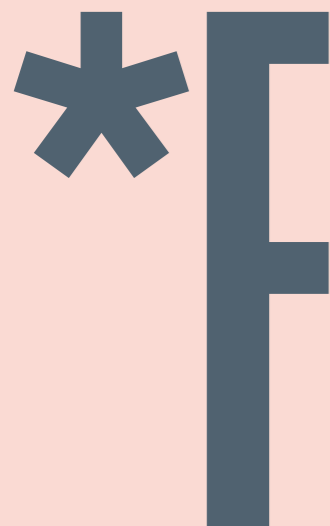
JOĚL
POMMERAT

ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ

PŘIJĎTE SE PODÍVAT DO DIVADEL
ABC, KOMEDIE A ROKOKO NA VÁNOČNÍ
PŘEDSTAVENÍ Z CELÉ REPUBLIKY.

TVŮRČÍ DÍLNY PRO DĚTI
A VÁNOČNÍ MINISTRHY NAJDETE
PRVNÍ PROSINCOVÝ VÍKEND V KOMEDII.

PÁTEK
30. LISTOPADU

KOMEDIE 19. 30 LENKA VAGNEROVÁ & COMPANY, PRAHA
NA MOTIVY BALADY FRANTIŠKA HRUBÍNA:
LEŠANSKÉ JESLIČKY

SOBOTA
1. PROSINCE

ABC 14. 00 DĚTSKÁ OPERA PRAHA
JAKUB JAN RYBA: ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ
19. 00 MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ
JIRÍ JANKŮ: ČESKÉ VÁNOCE

KOMEDIE 14. 00 MALÉ DIVADLO, ČESKÉ BUDĚJOVICE
JANEK LESÁK A KOL.: JEŽÍŠEK SUPERSTAR (SÁL)
16. 00 TOY MACHINE, PRAHA
H. CH. ANDERSEN: SNĚHOVÁ KRÁLOVNA (FOYER)
18. 00 DIVADLO DRAK, HRADEC KRÁLOVÉ
PAVEL VAŠÍČEK: VYŠLA HVĚZDA NAD BETLÉMEM (SÁL)
20. 00 DIVADLO 100 OPIC, PRAHA
ADVENTNÍ KOLEDIVY (KONCERT VE FOYER)

ROKOKO 18. 00 HORÁCKÉ DIVADLO JIHLAVA
KATEŘINA DUŠKOVÁ A BARBORA JANDOVÁ:
CESTA K BETLÉMU

NEDĚLE
2. PROSINCE

KOMEDIE 15. 00 ZÁPADOČESKÉ DIVADLO V CHEBU
PODLE H. CH. ANDERSENA: SNĚHOVÁ KRÁLOVNA (SÁL)
17. 00 TOY MACHINE, PRAHA
TOMÁŠ BĚHAL: BETLÉM (FOYER)
18. 00 DIVADLO 100 OPIC, PRAHA
JAKUB VAŠÍČEK, DOMINIK TESAŘ: ZATRACENÝ DĚCKO (FOYER)

ROKOKO 14. 00 DIVADLO LAMPION, KLDNO
ZDENĚK JECELÍN: OLAF A SNĚŽNÝ DRAK
17. 00 KALD DAMU, PRAHA
ANNA KLIMEŠOVÁ A KOL.: S VŮNÍ PERNÍKU

VÁNOČNÍ ZAMYŠLENÍ

Vánočním zamyšlením bývají pověřovány osoby rozšafné, postavy rozložené, kroku vážného až šouravého. Páprdrové bychom řekli, kdyby nešlo o Vánoce, kdy jsme nalaďeni smířlivěji.

Od rozšafníků či páprdů, jak kdo chce, se lze nadát patřičné citovosti i jisté dávky nevkusy, která k vánočnímu zamyšlení neoddělitelně patří asi jako salát ke kaprovi. Ve skutečnosti totiž bývají autoři takových úvah postavy nevážené, zoufalci s vyděšeným pohledem a matně se lesknoucí pleší, kteří vezmou zavděk jakoukoliv příležitostí, o které se domnívají, že jim pomůže skrýt jejich mentální pneumatiku.

Takže redakce *Moderního divadla* oslovila mne a já po tom hrábnul všemi deseti. Měl být samozřejmě osloven bouřlivák Drábek, muž košaté fantazie, kterému i podrážky bot hrají všemi barvami. To je jasné. Dozvěděli bychom se od něj, že skutečně tvůrčí člověk tráví Vánoce v Polynésii nebo na Nové Guineji a přidá by i kulinařskou kuriozitu – recept na tradiční papuánské vánoční jídlo: kvašené batáty. Ale asi se usoudilo, že bych se urazil, když jsem starší, nebo neměl Drábek čas to psát, protože teď před Vánoci má plné ruce práce s nakládáním batátů...

Vyšlo to na mne a já mám přitom vztah k Vánocům zcela konvenční: mám je rád. Ale i tak jsem začal pozorovat, že od dob, kdy jsem se posunul z pozice dychtivého čekatele

na onen Štědrý den do přípravného a realizačního týmu akce „Vánoce“, se na tu událost těším míň. A těšení je skoro to nejhezčí. A když už jsme u těch receptů, přidám i já svůj recept na těšení – je to půst. Omezení se v radovánkách hmotných i nehmotných mi pomáhá těšit se skoro jako malej. Zřící se některých požitků není ani nákladné – naopak –, ani nevyžaduje zvláštní přípravu. Má to jiná úskalí...

Svár mezi duchovním a materiálním vnímáním Vánoc pozorují už i na své dceři, posluchače prvního ročníku základní školy. Příkladně ze školy, oznámila zajímavou novinku: „Maminko, víš, že jsou země, kde si lidé dávají na Vánoce dárky navzájem?!“ „Opravdu?“ podivila se matka. „No fakt!“ odvětila dívka. „My to máme dobrý, že nám nosí dárky Ježíšek, protože dost ušetříme, vid', mamí?“

Každoročně si doma slibujeme, že budeme šetřit síly na to, co je na svátcích podstatné, a nevyčerpávat se tím méně důležitým. Většinou nejsme jednoznačně úspěšní, ale těm, kteří by chtěli jít touto cestou, můžu prozradit, že u Kulatáku je kráček, kde lze kvašené batáty koupit už hotové. Nemusíte se s nimi patlat a hned budou Vánoce št'astnější a veselejší.

MICHAL DOČEKAL

umělecký šéf Městských divadel pražských

České Vánoce jsou svéráznou adaptací starého známého příběhu. Inscenace je inspirovaná lidovým barokním divadlem a ladovskými jesličkami.

ČESKÉ VÁNOCE

29. LISTOPADU
A 1., 15., 26. A 30. PROSINCE
V DIVADLE ABC

PS: Jelikož píšu tento fejeton do časopisu *Moderní divadlo* a nechci, aby se na mě redakce zlobila, protože jsem dosud nenapsal nic o divadle, musím zmínit, že jeden adventní dárek si pro vás připravila také Městská divadla pražská. Je to Vánoční festival, který se bude konat první víkend v prosinci. Na všech třech scénách uvidíte představení s vánoční tematikou, děti budou moci napsat dopis Ježíškovi či nám pomoci nazdobit stromeček. Lákadla hmotných i nehmotných nabídneme dosti. Postit se budeme až pak!

MODERNÍ DIVADLO Časopis Městských divadel pražských. Ředitel Daniel Píbyl. Umělecký šéf Michal Dočekal. Šéfredaktorka Lenka Dombrovská. Korektury Tereza Kochová. Grafika Roman Černošous. Zřizovatel Magistrát hlavního města Prahy. Registrováno MK ČR pod číslem E 16755. Zdarma k dostání v divadlech ABC, Komédie a Rokoko, elektronická verze na www.mestskadivadlaprazska.cz. ISSN 2571-1423. Náklad 28 000 výtisků. Tisk: Mafra. Dvuměsíčník. Číslo 2, ročník 13. Datum uzávěrky 15. 10. 2018. Vychází 3. 11. 2018. Na titulní straně Veronika Gajerová a Jan Vlasák, foto Martin Špelda. Třetí číslo vychází 12. 1. 2019.

Hlavní partner

Ostatní partneři

Zřizovatel

PROFIL

JOËL POMMERAT
ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ

REŽIE	EDUARD KUDLÁČ
PŘEKLAD	MICHAL ZAHÁLKA
A DRAMATURGIE	EVA KUDLÁČOVÁ RÁCOVÁ
VÝPRAVA	IVAN ACHER
HUDBA	DANA BATULKOVÁ, VERONIKA GAJEROVÁ, ANNA KAMENÍKOVÁ, MONIKA ZOUBKOVÁ, LUCIE ŽÁČKOVÁ, HANUŠ BOR, JIŘÍ HÁNA, KAREL HEŘMÁNEK ml., PETR KONÁŠ, JAN VLASÁK
PREMIÉRY	8. A 12. PROSINCE 2018 V DIVADLE ROKOKO
REPRÍZA	18. PROSINCE 2018

Skutečná převlékárna venkovního koupaliště, která se stala inspirací pro výtvarné řešení inscenace divadla Rokoko

JOËL POMMERAT

A JEHO HRA O LÁSCĚ

REŽISÉR A DRAMATIK JOËL POMMERAT (*1963) PATŘÍ K NEJVÝRAZNĚJŠÍM TVŮRČŮM SOUČASNÉHO FRANCOUZSKÉHO, ALE I EVROPSKÉHO DIVADLA. DOKLÁDÁ TO ÚČAST NA PRESTÍŽNÍCH FESTIVALECH OD AVIGNONU PO VÍDEŇSKÉ FESTWOCHEN A TAKÉ ŘADA OCENĚNÍ: NĚKOLIKRÁT ZÍSKAL VÁŽENOU FRANCOUZSKOU CENU MOLIÈRE, JEHO SOUBORNÉ DÍLO OCENILA FRANCOUZSKÁ AKADEMIE A ROKU 2016 OBDRŽEL VÝZNAMNOU EVROPSKOU CENU NOVÉ DIVADELNÍ REALITY. PŘESTO NENÍ SNADNÉ NAPSAT JEHO PROFIL – VE SVÉ TVORBĚ (DNES JIŽ ČITAJÍCÍ NĚJAKÝCH TRICET CELOVEČERNÍCH HER) VYUŽÍVÁ CELOU ŠKÁLU TÉMAT A POSTUPŮ, TAKŽE POKUSY O JAKÉKOLIV ZOBECNĚNÍ JSOU PŘEDEM ZTRACENÉ, A O JEHO OSOBNÍM ŽIVOTĚ ČI POVAZE SE TOHO ČLOVĚK ZROVNA MOC NEDOZVÍ. NENÍ TO ŽÁDNÝ ERUPTIVNÍ SKANDALISTA ANI MILÁČEK BULVÁRU. I TAK SE ALE NAJDE LECCOS, CO ZA POZORNOST STOJÍ.

Byť patří k těm nemnoha francouzským autorům mimo vysloveně mainstreamový okruh, jejichž hry se překládají a uvádějí po celé Evropě, je docela dobře možné, že označení „dramatik“ by se bránil. Raději se označuje jako *écrivain de spectacle*, tedy volně přeloženo *autor inscenace* – což souvisí s jeho ne zcela obvyklým procesem tvorby.

K amatérskému divadlu se dostal na gymnáziu díky profesorce francouzštiny. Když mu bylo devatenáct, byl přijat jako herec do jedné divadelní společnosti – a záhy pochopil, co život u divadla obnáší. „Ve třidvaceti jsem se rozhodl, že už hercem být nechci,“ vzpomíná. „Pozice herce je velice nevďěčná. Člověk je úplně závislý na jiných. Odesl jsem si ale konkrétní vzpomínku na vysloveně fyzický pocit bytí na jevišti.“

Potom zkoušel psát, neškoleně, intuitivně – nepřipadal si prý jako spisovatel, prostě psal, protože při tvorbě cítil pocit svobody, pocit, že je tím, kdo dělá rozhodnutí – a po čase začal usilovat o to, aby se jeho texty dostaly na jeviště. Protože měl ale za sebou onu několikaleťtou zkušenost herce, věděl, že musí pracovat s lidmi, jak říká, „kvůli kterým bych netrpěl a kteří by netrpěli kvůli mně“. Tam leží počátky kolektivu, který nese od roku 1990 jméno Compagnie Louis Brouillard, tedy Společnost Louise Brouillarda. Název souboru je svébytným vtipem: nikdo jménem Louis Brouillard ve skutečnosti neexistoval, slovo *brouillard* (česky *mlha*, ale také přeneseně *mlhavost* či *nejasnost*) je výsměchem francouzskému sklonu všechno do úmoru vysvětlovat.

HEREC JAKO (SPOLU)AUTOR

Je toho víc, čím se Pommerat vymyká zvyklostem své vlasti. Francouzská divadelní kultura je bytostně založená na slovu a řada tvůrců podřizuje slovu naprosto vše. Pommerat mnohem silněji vnímá, že text tvoří v celku divadelního

představení jen zlomek: důležitá je pro něj především práce herce, od kterého vyžaduje naprosté sepejet s textem, nikdy se nespokojí s pouhou deklamací. Aby toho docílil, píše své hry – nebo lépe řečeno scénáře – už v přímé spolupráci s herci a de facto za jejich spoluautorství, následně jim dokonce odvádí část svých tantiém. Postupem let se mu podařilo vydobýt výsadní postavení: tvoří pomalu, zpravidla jen jednu inscenaci do roka, na zkoušení má bezmála půl roku, a to dokonce s kompletní výpravou a technikou, což je něco, o čem si může většina divadelníků po celém světě nechat jen zdát. A toto nevšední tvůrčí nasazení svých herců oceňuje tím, že jim věrný. Roku 2003, když mu bylo čtyřicet, podnikl velké, skoro až furiantské gesto a nabídl sedmi spolupracovníkům, že po následujících čtyřicet let (tedy do svých osmdesáti) s nimi připraví jednu inscenaci ročně. K této výhradnosti a věrnosti se pomyslně upsal jen on, po hercích stejný závazek nepožaduje – jedním z těch sedmi byl ostatně i Pierre-Yves Chapalain, který se mezitím sám stal uznávaným dramatikem (u nás je známá jeho hra *Absint*) a s Pommeratem spolupracuje už jen příležitostně.

„Psaní je věcí slov, ale také věcí významů,“ říká Pommerat. „Moderní režiséři podle mě – především na své práci s klasickými texty – ukázali, že jsou schopni text přepsat, aniž by v něm změnili jedině slovo.“ Sám ale s klasickými texty nepracuje: až na zcela zřídka výjimky, kdy inscenuje díla jiných současných francouzských dramatiků, pracuje na svých

autorských textech vznikajících v oné úzké souhře s herci a zbytkem inscenačního týmu. Když se ve Francii vydávají knižně souborná dramatická díla nějakého autora, je zvykem nazvat je nikoliv *Hry* nebo *Dramata*, nýbrž *Théâtre* – tedy *Divadlo*. V případě Joëla Pommerata je to mimořádně výstižné, opravdu píše spíše divadlo než drama.

LÁSKA NEHEZKÁ

Že tato metoda vzniku textu funguje, dokládá fakt, že řada z jeho her byla přeložena do různých evropských jazyků a že se tudíž dočkaly inscenací, kde už text stojí sám o sobě, bez herců, kteří jej spoluutvářeli. V Čechách byla jako první text uvedena „sociální groteska“ *Ma chambre froide* (doslova *Moje mrazárna*, 2011). Přeložil jej Zdeněk Bartoš, umělecký šéf Západočeského divadla Cheb, kde ho pod názvem *Prolomit ledy* v roce 2013 režírovala Anna Petřelková.

Znovusjednocení Korejí bude druhou autorovou hrou, která u nás bude uvedena, a zároveň je z Pommeratovy tvorby patrně tou mezinárodně nejspěšnější. Dostala se na repertoár těch nejvýznamnějších scén například v Německu (berlínský Deutsches Theater) nebo Maďarsku (budapešťský Katóna Színház), za režii inscenace ve Státním divadle v Košicích dostala před pár týdny režisérka Júlia Rázusová slovenskou divadelní cenu Dosky.

Vzdor názvu nejde o ožehavý politický text na současné téma: ono titulní *znovusjednocení Korejí* je metaforou, a tématem jsou

různé podoby a formy lásky – láska opěťovaná, láska vyhaslá, láska patologická, láska rodičovská, láska za peníze či láska se ztrátou paměti. Ve dvadvaceti vzájemně nesouvisejících scénách – tu ostře pointovaných skečích, jindy jen naznačených příbězích – se setkáváme s desítkami postav, které se milují, nenávidí, odpouštějí, pouštějí, osočují a znovu scházejí. Jedna žena usiluje o rozvod, protože už necítí lásku. Jiná chce svého muže získat zpět tím, že jej poníží, docílí ale tragédie. Manželský pár se vrací z divadla, chůva je doma, ale děti nejsou k nalezení... Se spoustou humoru (byť mnohdy posmutnělého), ale i ryzího citu ohledává Pommerat milostný život současného člověka, život ve světě bez citlivosti, kde láska může působit jako přežití. Je to – věříme – působivý text plný velkých hereckých příležitostí na malých plochách. Přijďte se s touto ironickou i citlivou mozaikou na téma láska do divadla Rokoko seznámit.

MICHAL ZAHÁLKA

autor je dramaturg Městských divadel pražských

INFO ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ A DALŠÍ DVĚ POMMERATOVY HRY (PROLOMIT LEDY, TRĚSU SE) V PŘEKLADECH MICHALA ZAHÁLKA A ZDENKA BARTOŠE VYDÁVÁ KONCEM ROKU 2018 INSTITUT UMĚNÍ – DIVADELNÍ ÚSTAV V EDICI SOUČASNÁ HRA VE SVAZKU NAZVANÉM TŘI HRY.

POEZII BYCHOM V *MODERNÍM DIVADLE* RÁDI PŘINÁŠELI OPAKOVANĚ, A TO NEJEN TU PŘEKLADOVOU (JAKO BÁSNĚ EDWARDA BONDA V MINULÉM ČÍSLE), ALE ZEJMÉNA PŮVODNÍ ČESKOU TVORBU. ČTVEŘICI MLADÝCH OCEŇOVANÝCH ČESKÝCH BÁSNÍKŮ JSME JAKO INSPIRAČNÍ ZDROJ NABÍDLI ÚRYVEK ZE HRY *ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ*, KONKRÉTNĚ PŘÍBĚH NAZVANÝ *PAMĚŤ*, V NĚMŽ MUŽ NAVŠTĚVUJE KAŽDÝ DEN V SANATORIU SVOU ŽENU TRPÍCÍ ZTRÁTOU PAMĚTI A KAŽDÝ DEN SE JÍ MUSÍ ZNOVU A ZNOVU PŘEDSTAVOVAT. MÍRA INSPIROVANOSTI VÝCHODISKEM STEJNĚ JAKO FORMA BYLY VOLNÉ — A TAK VZNIKLA ROZMANITÁ ČTVEŘICE BÁSNÍ, KTEROU VÁM TEĎ NABÍZÍME K ČETBĚ.

Koncipoval a sestavil MICHAL ZAHÁLKA

BÁSNĚ

PODLE

MODERNÍ DIVADLO

2. ČÍSLO

TEREZA VERECKÁ
(*1985)

Česká básnička a dramatička. Texty některých jejích dramát vyšly v překladech do maďarštiny a bosenštiny. Pražské nakladatelství Akropolis vydalo v roce 2017 sborník jejích dramatických textů *Kamenná, divná věc...* Pracuje jako dramaturg divadla Body-VoiceBand.

BÍLÝ ŠUM

Slyšíš?
— takhle hrabe ti.
Malá ztráta paměti
— hned má člověk po starostech.

Co přijde, mizí vzápětí:
úzkost,
strach, co mrazí v kostech,
vzpomínky na to, jak s ní spal,
a na viny
a na selhání.

I na to, co snad nevíš ani.

Vzpomínky na to,
co bude dál.

Paměť je řeka, co hýbe mostem.

A bez starostí
touha roste.

ONDŘEJ MACL
(*1989)

Studuje autorské herectví na DAMU. Vystudoval světovou literaturu na Karlově univerzitě (Mgr.), s půlroční stáží na Paris-Sorbonne IV, a sociální práci a novinářinu na Masarykově univerzitě v Brně (Bc.). Za debutovou sbírku *Miluji svou babičku víc než mladé dívky* (nakladatelství Dauphin, 2017) obdržel Cenu Jiřího Ortena. Následně vydal sbírku variací na Jiřího Žáčka *K čemu jste na světě* (nakladatelství Petr Štengl, 2018).

ZEĎ

(výpisky z cestovního průvodce)

Berlín má vlastní Eiffelovku, ještě vyšší Televizní věž, má vlastní Monu Lisu, s čepcem též značně vysokým. Jeho nejvlastnější atrakce však paradoxně neexistuje.

Berlínská zeď, symbol studené války, rozdělovala město i celý svět na dvě polovice, že nad tím rovník s nultým poledníkem krčily rameny. Byl kvůli ní vedle mnoha dalších domů dokonce zdemolován kostel.

Ve skutečnosti šlo o pás dvou betonových zdí, mezi nimiž se táhlo pásmo smrti — pásmo střežené hlídkami, dráty, světlomety, psy... Aby nikdy nikdo neproniknul z jedné strany na druhou.

Nejprve zastřelili křečímho, který ji zkusil u přístavu obeplout. Nejstarší oběť vyskočila z okna v naději dostat se za dcerou. Poslední nešťastník se zabil pádem z vlastnoručně sestaveného balonu těsně před pádem zdi.

Zeď vysoká přes tři a půl metru rozdělovala totiž i oblohu, Měsíc proti Slunci!

Našli se ale též odvážlivci, kteří se převlékli za pohraniční stráž a prošli hlavním průchodem. Uteklo také mnoho pravých hlídačů. Nakonec utekla sama zeď před vzpourou kladiv.

Úlomek té zdi dnes trčí v každém z nás. Jen co se trošku zamyslíte nad hrozbou totalit, rozptýlte se nakupováním.

ANNA PRSTKOVÁ
(*1994)

Vystudovala divadelní vědu na Univerzitě Karlově v Praze, v současnosti se věnuje režii a studuje na Janáčkově akademii múzických umění v Brně. Po úspěchu v literární soutěži Ortenova Kutná Hora vyšla její debutová básnická sbírka *49°27'45.249''N, 17°58'36.107''E* (2017), která jí vynesla nominaci na cenu Magnesia Litera v kategorii Objev roku.

posledně

aha
a jak se vlastně
promiňte ale
to bych přece
ježiš takže ty jsi
opravdu to by mě teda

takže my jsme
a já potom
po tom
(děkuju miláčku bylo to krásné)
vždycky

a jak se
vlastně

JAKUB ČERMÁK
(*1986)

Básník, režisér a písničkář vystupující jako Cermaque. Zatím vydal čtyři básnické sbírky, knížku pro děti *Do vesmíru!*, která získala ocenění 3. nejkrásnější dětská kniha roku 2017, a devět studiových alb, z nichž dvě předposlední byla nominována na hudební cenu Anděl v kategoriích Alternativa (CD *Gravitace*, vydáno spolu s lamme) a Folk (CD *Neboj*).

KOREJE

Rezavý déšť' obtěžkal prádlo na šňůře;
každé setkání je začátkem loučení
— to už jsi věděla,

ale člověk se liší od zvířete
spíše tím, že zapomíná,
než tím, co si dovede pamatovat.

*Vesmír se zdvihá a klesá
jak hrudník spícího dítěte.
Vzbudilo tě nad ránem,
proto teď' zíráš do tmy
a přemýšlíš, proč ti nikdy neřeknu pravdu.*

Kalifornští vědci před časem potvrdili
vznik první opravdové AI.

Počítač se jich zeptal,
zda si nevěšimli, kde nechal klíče od auta,
a když po něm chtěli, aby to zopakoval,

tvrději mlčel.

PAMĚTI

LISTOPAD—PROSINEC 2018

LENKA VAGNEROVÁ V NĚKOLIKA ZÁBLESCÍCH

RÁDA O LENCE VAGNEROVÉ ŘÍKÁM, ŽE JE TO NAŠE „NEJLEPŠÍ CHOREOGRAFKA“. NE PROTO, ABYCH URAZILA OSTATNÍ, MNOHÉ ROVNĚŽ POZORUHODNÉ TVŮRCE NA ROZMANITÉM POLI NAŠEHO TANEČNÍHO A FYZICKÉHO DIVADLA. SPÍŠE S DŮRAZEM NA SLOVO CHOREOGRAF VE SMYSLU: GENERÁLNÍ AUTOR TANEČNÍHO DÍLA. SVRCHOVANÉ AUTORSTVÍ LENKY VAGNEROVÉ SE PROJEVUJE JAK V NASTOLENÍ TÉMATU, KTERÉ NIKDY NENÍ NAHODILÉ ANI NEZÁVAŽNÉ, TAK V CHOREOGRAFICKÉM VEDENÍ TANEČNÍKŮ, V MODELOVÁNÍ TANEČNÍHO TVARU, V POUŽÍVÁNÍ TANEČNÍHO JAZYKA. A ZDE MUSÍM DODAT – LENKA VAGNEROVÁ JE NEJEN AUTOREM, ALE I ŘEMESLNÍKEM SVÉHO UMĚNÍ. ZNÁ KAŽDÝ DETAIL SVÉ PROFESE; SAMA JE VYNIKAJÍCÍ TANEČNICE. A ABYCH TO DOPOVĚĎĚLA – DÁVNO JI MĚLI POZVAT DO NÁRODNÍHO DIVADLA. NE ABY DODALA TANEČNÍ OSOBIČKU PRO DÍLO JINÉHO TVŮRCE, NÝBRŽ ABY BYLA POVĚŘENA VYTVOŘENÍM SVÉ VLASTNÍ AUTORSKÉ CHOREOGRAFIE. PŘEDPOKLÁDÁM, ŽE NA TO ZÁKONITĚ DOJDE; ALE TRVÁ TO...

Nejprve byla Lenka Vagnerová úspěšná jako interpretky; získala třikrát nominaci na Cenu Thálie – v roce 2003, 2005 a 2010. A v roce 2005 byla oceněna jako Tanečnice roku Českou taneční platformou. V roce 2003 ji vyhlásila Taneční osobností roku Nokia Dance Award. Interpretační i choreografické začátky Lenky Vagnerové souvisí se vznikem pražské taneční skupiny DOT504 Lenky Ottové, v níž Lenka Vagnerová tančila a pro niž vytvořila svá první autorská díla. *Perfektní den aneb Mr. Gluteus Maximus* byla makabrní taneční detektivka plná absurdního humoru, v níž se projevila schopnost mladé choreografky navázat bezprostřední kontakt se širokým publikem tak, že mu poskytne narativní linku a zábavu, aniž sleví z nároků na choreografickou kvalitu. Pod povrchem absurdního humoru však vystrkoval růžky motiv nebezpečné perverze. Zajímavou epizodou její biografie je spolupráce taneční a choreografická s Cirkem La Putyka v době jeho začátků. Pro svůj vlastní soubor posléze choreografka vytvořila řadu autorských inscenací jako *Jezdci*, *Mah Hunt*, *Gossip*, *Lešanské jesličky*, *La Loba* a poslední *Amazonky*. Její inscenace získaly řadu cen a nominací. V našem prostředí má zájem odborníků i lásku publika.

Ani v zahraničí si Lenka Vagnerová na nezájem rozhodně stěžovat nemůže; dostala příležitost ve Švédsku, Finsku, Itálii, na Slovensku i v Anglii. Jako hostující choreografka a režisérka vytvořila inscenace mimo jiné pro: Norrdans, 2 Faced Dance Company, NSDC Leeds, Virus Theatre, Accademia Nazionale Di Danza Rome, Elledanse. A v zahraničí nejenže dostala příležitosti, nýbrž tyto příležitosti také zúročila četnými oceněními: Herald Angel Award (Edinburgh Fringe Festival), The Best

Dance Performance (Singapore Fringe Festival), Total Theatre Award Nomination (Edinburgh Fringe Festival).

SÍLA ŽENY

Síla této umělkyně spočívá v tom, že nikdy neskočila na lep názoru, že umělec se má ve svém díle vzdát poselství, jakkoli vstupovala na taneční scénu v době, která vážnému přístupu umělce ke světu příliš nepřála; v době, kdy se oceňovala spíše absurdita, nezávazná improvizace, humorná bezobsažnost, lehký cynismus a „coolness“ postoj. Lenku ale naopak odjakživa zajímaly zásadní existenciální otázky – otázka moci (zaznívá i v jejím posledním díle, v *Amazonkách*), otázka zla (která byla vznesena v *Perfektním dnu* či v *Mansonovi*), otázka našeho pobytu na Zemi a ve vztazích k dalším živým tvorům (*Jezdci*). Dá se říci, že k jejím generálním tématům patří i síla ženy a ambivalence této síly, která je páteří inscenace *La Loba* a naposledy se projevuje explicitně v nejnovějších *Amazonkách*. Lenčin humanistický patos je posilován, a zároveň i změkčován velkým smyslem pro humor. A také smyslem pro divadelní účinek. Lenka Vagnerová je rovněž silně divadelně cítící choreografka.

Zejména v posledním období se zaměřila na hlubinnou reflexi ženy; v tomto duchu uvedla děsivé sólo tanečnice Andrey Opavské *La Loba*, které se od roku 2013 udrželo donekdávna na repertoáru tanečního divadla Ponec. *La Loba* – Vlčí žena – byla rituálem přechodu, předehrou ke smrti. Tanečnice tu nosila závoj vdovy. Na jevišti se válelo seno jako symbol marnosti, z šedivé paruky tanečnice vypadávaly vlasy v chumáčích. A pak tu byly kosti. Ne

FOTO: MICHAL HANČOVSKÝ

morbidní, ale ambivalentní symbol. Znamenaly smrt, i sídlo magické ženské energie. A ženské představitelky Lenky Vagnerové jsou silné nejen metaforicky, ale i fakticky. Tak se jeví především v poslední inscenaci – *Amazonkách*. Je to dílo o kráse násilí, jenom jsou přeznačené obvyklé role násilníků; zde jsou jimi ženy. Ženy, které si osvojily neženské řemeslo – násilí. Vagnerová s obrovským choreografickým vtípem zaintegrovala bojové techniky do detailní a bohaté taneční struktury.

Ženy jsou představeny v silácké karikatuře. Jsou neklidné. Oblečené v bojovém tráví čas vzájemným tvrdým tréninkem – nebo je to nevráživost? Dochází mezi nimi k neurvalým fyzickým konfliktům, bojům o dominanci, ba

i k pokusu o sexuální zneužití. V rámci vzájemných zápasů se vykreslují jednotlivé charaktery, vyjasňují mocenské pozice, vyděluje se možná role oběti. Vše za ustavičného dynamického militantního pohybu. Nejvlastnějším námětem je násilí žen na ženách; proces, v němž v jednobarevné společnosti žen nevyhnutelně dochází k vzájemné agresii. Lenka Vagnerová tak vytvořila dílo o ambivalenci kultu síly. Vyznívá z něho, že každá *jednobarevná* společnost se automaticky rozpadá na násilníky a oběti a probouzí zrůdy.

NINA VANGELI
autorka je taneční publicistka

LISTOPAD—PROSINEC 2018

LEŠANSKÉ JESLIČKY

30. LISTOPADU
A 22. PROSINCE
V DIVADLE KOMEDIE

AMAZONKY

10., 11. LISTOPADU
A 4. PROSINCE
V DIVADLE KOMEDIE

LENKA VAGNEROVÁ & COMPANY
LIONEL MÉNARD
NEŽ VŠE ZAČALO...

REŽIE, NÁMĚT,
KONCEPT,
DRAMATURGIE
HUDBA
POHYBOVÁ
SPOLUPRÁCE,
CHOREOGRAFIE
SVĚTELNÝ DESIGN
ÚČINKUJÍ

LIONEL MÉNARD
TOMÁŠ VYCHYTL

LENKA VAGNEROVÁ
MICHAL KŘÍŽ
FANNY BARROUQUÉRE,
ANDREA OPAVSKÁ,
BARBORA NECHANICKÁ,
MICHAL HERIBAN
24. LISTOPADU 2018
28. A 29. LISTOPADU,
17. A 18. PROSINCE 2018
V DIVADLE KOMEDIE

PREMIÉRA
REPRÍZY

PŘEKVAPIVÁ SETKÁNÍ A SPOLEČNÉ

REZIDENTEM MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH, RESPEKTIVE KOMEDIE JE TANEČNÍ SOUBOR LENKA VAGNEROVÁ & COMPANY. DO TOHOTO DIVADLA PŘENÁŠÍ NĚKOLIK SVÝCH INSCENACÍ – AMAZONKY, GOSSIP, LEŠANSKÉ JESLIČKY A MAH HUNT. V LISTOPADU ZDE BUDE MÍT PREMIÉRU PROJEKT NEŽ VŠE ZAČALO..., KTERÝ REŽÍRUJE LIONEL MÉNARD. O TOM, JAK INSCENACE I JEJICH SPOLUPRÁCE VZNIKALA, HOVOŘILI LENKA VAGNEROVÁ (TANEČNICE, CHOREOGRAFKA, PEDAGOŽKA A UMĚLECKÁ VEDOUcí SOUBORU) A LIONEL MÉNARD (FRANCOUZSKÝ MIM, REŽISÉR A PEDAGOG).

Lioneli, v životopise uvádíte, že váš profesní příběh začal v roce 1987, kdy jste viděl vystoupení Marcela Marceaua. Můžete o této inspiraci a následné spolupráci prozradit více?

LM: Dá se říci, že toto setkání předurčilo mou životní dráhu. Marceauovo představení mě uchvátilo, bylo to prozření. Najednou jsem přesně věděl, co chci udělat: setkat se s Marcellem Marceauem. Ne pouze hrát divadlo nebo pantomimu, ale učit se přímo od něj. Při pravoval jsem se tedy, abych mohl nastoupit na jeho školu. Potom jsem vstoupil do jeho skupiny a nakonec jsem se stal jeho asistentem režie. Všechno bylo tak přirozené, ne díky mému talentu, ale díky mé vášni. To zásadní z řemesla jsem se opravdu naučil od Marcela Marceaua.

Inscenace *Než vše začalo...*, kterou připravujete se skupinou Lenka Vagnerová & Company, není vaše první práce v České republice. Kdy jste začal s českými tvůrci spolupracovat?

LM: Nejprve jsem měl nějaké stáže na Hudební akademii múzických umění v Praze, potom jsem se účastnil festivalu Mime Fest Radima Vizváryho v Poličce a na to přirozeně navázalo režirování projektů s umělci cirkusu Collective Momentum.

Jsou čeští divadelníci něčím specifickí?

LM: Dostatečně je neznám, proto si netroufám je příliš hodnotit. Na základě těch několika zkušeností, které mám, můžu říct jen to, že mě ve srovnání s francouzskými umělci ohromuje jejich zápal, jenž je poháná, protože ve Francii je nepochybně mnohem snazší a pohodlnější umělecké řemeslo vykonávat.

Lenko, za jakých okolností jste se potkala s Lionelem?

LV: Setkání předcházela má dlouholetá fascinace oborem pantomimy a touha poznat ji. Chtěla jsem pantomimu zařadit do úzkého kontextu tanečního divadla, kterým se zabývám. Možnosti obou odvětví jsou fascinující. Jejich vyjadřující prostředky jsou si velmi blízké – tanec i pantomima mluví tělem či gestem, tvoří obrazy, i když výsledný tvar je rozdílný.

Touha poznat pantomimu blíže mě vedla k myšlence připravit projekt, ke kterému bych přizvala hostujícího režiséra z oblasti pantomimy. Od začátku jsem chtěla, aby Lionel pra-

FOTO: MICHAL HANČOVSKÝ

čím konkrétně vás inspiroval, že jste se s ním rozhodla vytvořit inscenaci?

LV: Lionel má za sebou nesmírně bohatou zkušenost mima, pedagoga, performerera i režiséra. Spolupracoval s osobnostmi jako Marcel Marceau, Philippe Genty nebo Alexandro Jodorowski, vytvořil řadu autorských inscenací i svůj metodický a výukový systém zvaný Choreodrama. Nejprve jsem uspořádala několikadenní workshop či konkurz, na který jsme pozvali přes dvacet vybraných tanečníků, herců a performerů. Lionela pedagoga práce a přístup k lidem byly fascinující. Tvůrčí a hlavně lidská atmosféra, která ve studiu vznikla, byla mimořádná a velmi inspirativní. V situacích, které Lionel vytváří, je spousta poezie, nadsázky i ironie, které když člověk rozkládá, pochopí jeho svět.

Lioneli, proč jste se rozhodl spolupracovat se skupinou Lenky Vagnerové?

LM: Poprvé jsme spolu mluvili asi hodinu a já

jsem hned věděl, že spolu můžeme pracovat. Uznáváme stejné hodnoty a máme spoustu stejných uměleckých názorů. Zhlédl jsem její práci, a to mě přesvědčilo. Můj život šel vždycky touhle cestou: věřit znamením, překvapivá setkání, společné touhy.

Než vše začalo... charakterizujete jako palubní deník devítiměsíční plavby. Kdo přišel s tímto tématem? Je osobní pro vás oba?

LV: S tématem přišel Lionel, a to také bylo mým cílem. Chtěla jsem přizvat hosta, který vytvoří pro náš soubor autorskou inscenaci. Lionel nejenom režiruje, ale napsal též scénář, má jasnou představu o scénografii i kostýmech. Téma je pro mě osobní v tom, že jsem byla v době tvorby v jiném stavu a následně se mi narodil syn, takže se tato dvě témata sešla.

Inscenaci jste věnovali malé Manon. Co to znamená?

LM: Tvorbou této inscenace mě provázela kniha *Malý princ* od Antoina de Saint-Exupéryho. Mimochodem, jedna z postav *Než vše začalo...* se mu velmi podobá. V předmluvě *Malého prince* Antoine de Saint-Exupéry píše, že román věnuje dítěti v nouzi. Snažil jsem se diváky nasměřovat na toto úžasné dílo, a tak jsem kolem sebe hledal dítě v nouzi.

Bude tato inscenace v tvorbě vaší company výjimečná?

LV: Výjimečná je už v tom, že jsem poprvé přizvala k vytvoření inscenace hostujícího režiséra. Bude mít tedy zcela nový rukopis.

Nejedná se o čistě taneční projekt, i když gesto a pohyb jsou stěžejní. Doposud jsem pro soubor vytvářela inscenace pouze já, nebo vznikaly v úzké kooperaci, jak tomu bylo například u *Lešanských jesliček*, kde se na díle dramaturgicky i režijně podílel fantastický umělec Vladimír Javorský.

Pocítujete během zkoušení, že je Lionel Francouz?

LV: Myslím, že ano. Ve Francii jsem jako interpreta působila jedenáct let a vím, že jsou Francouzi charakterističtí v mnoha ohledech. Francie je pro mne taková planeta sama o sobě, myslím, že si Francouzi v mnohém rádi vystačí sami, nepotřebují, nebo nevyhledávají, jiné vlivy, jsou hrdí, milují svoji kulturu a tradice. Tak je to i s umělci.

Diváci jsou zvyklí chodit do divadla od malička, běžně se zajímají i o tanec a nonverbální divadlo. Profese tanečnicka je ve společnosti velmi respektovaná. V tomto směru máme co dohánět. Neumím jednoduše charakterizovat, co je francouzské pohybové divadlo – soubor a choreografický center je hodně, ale dovolím si poznamenat, že divadelníci mají specifický smysl pro dramatickosti situací, používají silné odkazy na předchozí umělce a autory, jsou hraví a mají svérázný humor... Když vidím francouzské představení, tak to poznám!

Přeneše se něco z jeho temperamentu do výsledného tvaru inscenace?

LV: Francouzi jsou velice elegantní – jak v komunikaci, gestu, tak v běžných věcech,

jako je estetika oblékání, smysl pro gurmánství, sociální kontakt, užívání si života... Lionela práce je precizní, se silným smyslem pro detail. To jistě také uvidíte! A ještě prozradím, že Lionel, jako typický Francouz, miluje silné a malé espresso!

Inscenaci *Než vše začalo...* jste označil jako mimodrama. Jak byste tento termín přiblížil divákům?

LM: Mimodrama je forma, ve které není tím nejdůležitějším promluva, hlavní slovo mají obrazy, scény, těla. Marceau tento termín používal pro kolektivní díla.

Troufáte si říci, jaké budou další cesty Lenky Vagnerové & Company?

LV: Mám ohromnou radost z nového působení v divadle Komédie, kde budeme od sezony 2018/2019 uvádět většinu svých inscenací. Pro mne je důležité naučit diváky chodit na představení našeho souboru na jedno místo, spojit si jeho působení s daným divadlem. Budeme se soustředit na reprizování stávajících inscenací v Praze i v regionech a samozřejmě taky v zahraničí. Rádi bychom se také více věnovali mladší publiku a především dopoledním hráním, vedením dílen a diskuzemi. V další sezoně uvedeme novou inscenaci v mé choreografii a režii. Mou velkou inspirací a radostí je také vedení mezinárodních workshopů, kde mám možnost poznat mnoho nových tanečníků a umělců.

LENKA DOMBROVSKÁ
(z francouzštiny překládala Sára Töröková)

TOUHY

„KLAUN – A TO JE JEHO VÝSOSTNÉ POSLÁNÍ – NÁM VRACÍ DĚTSTVÍ. NIKOLI SNAD NAŠE OSOBNÍ, ALE DĚTSTVÍ VŮBEC. JE BEZRADNÝ A OSVOBOJUJE NÁS ASPOŇ NA CHVÍLI OD NAŠICH ZNALOSTÍ A ZKUŠENOSTÍ, ZBAVUJE NÁS JEJICH BŘEMENE A POUT, SPOLU S NÍM PADÁME TAM, KDE JSME CHTĚLI VZLÉTNOUT, A VZLÉTÁME TAM, KDE JSME TOUŽILI POSEDĚT, OBRACÍ SVĚT RUBEM VEN JAKO RUKAVICI, DÁVÁ NÁM ZÁHLÉDNOUT V JAKÉSI KRÁSNÉ ZÁVRATI SVĚT VZHŮRU NOHAMA, POTÝKÁ SE S VĚCMI, O JEJICHŽ SLOŽITOSTI NEMÁME TUŠENÍ A KTERÉ JSME AŽ DODNES POVAŽOVALI ZA PROSTÉ, UČÍ NÁS POŠETILOSTEM, ZA KTERÉ BYCHOM SE SAMI STYDĚLI, ODHALUJE A PŘIVÁDÍ NA SVĚT DÍTĚ, KTERÉ V NÁS JE A KTERÉ MY UŽ, BĚDA, POZAPOMNĚLI.“

MIROSLAV HORNÍČEK

HUSAŘI
V Divadle satiry vytvořil spolu s Janem Werichem nezapomenutelnou dvojici vojáků v Bréalově veselohře *Husaři* (1956).

KANTOR BARNABÁŠ A ŽÁCI DAREBÁCI
V diváckém hitu o soužití učitele s žáky *Kantor Barnabáš a žáci darebáci* (1972) živě vystupovala hudební skupina Český skiffle. Inscenace dosáhla úctyhodných 263 repríz.

ROZHODNĚ NESPRÁVNÉ OKNO
V komorní konverzačce *Rozhodně nesprávné okno* (1969) se na jevišti znovu setkal s Lubomírem Lipským, s nímž ho pojila nejen předchozí pracovní zkušenost z divadla ABC, ale také přátelské pouto.

STO LET MIROSLAVA HORNÍČKA

V letošním roce bohatém zejména na historická jubilea nesmíme přehlédnout výročí jedné z nejpopulárnějších osobností české kultury druhé poloviny 20. století. Jedná se o Miroslava Horníčka, oblíbeného herce, režiséra a dramatika, který by 10. listopadu 2018 oslavil 100. narozeniny. Toto jubileum je příležitostí k připomenutí jeho mimořádného talentu a nevšední tvořivosti, ať už se jedná o hru se slovem, myšlenkou, nebo obrázkem. Věnovat pozornost Horníčkovu odkazu můžete i v horním foyer ABC, kde je až do června příštího roku k vidění výstava přibližující jeho působení v Městských divadlech pražských. Na programu je také občasná literární matiné složená z Horníčkovy tvorby. Nejbližší uvedení jsou 10. listopadu a 15. prosince.

JUSTINA KAŠPAROVÁ
autorka je archivářka Městských divadel pražských

INSPIRATIVNÍCH

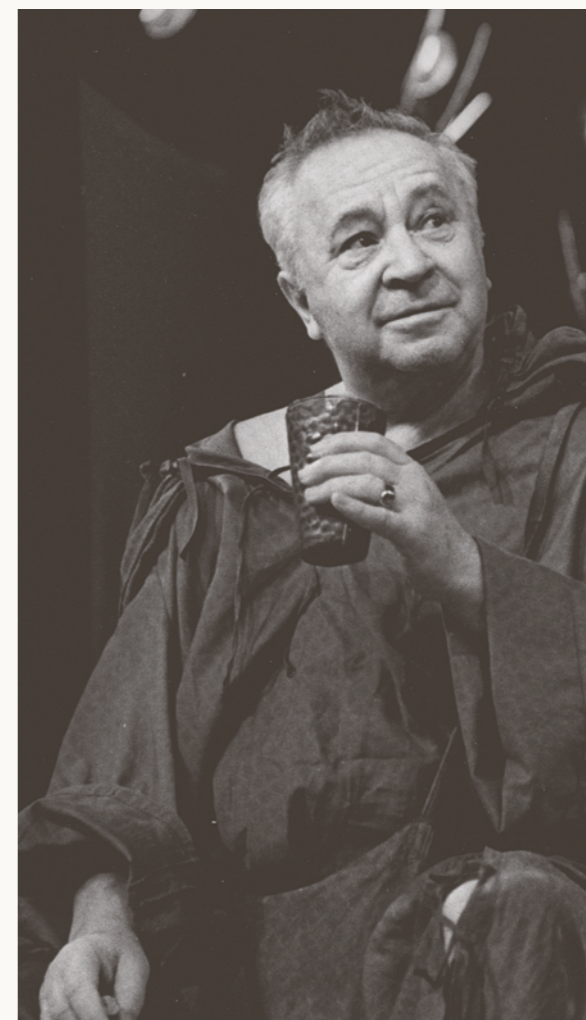
DVA MUŽI V ŠACHU
S Lubomírem Lipským v rolích italských šlechticů ve hře *Dva muži v šachu* v divadle ABC v roce 1974.

DOBŘE UTAJENÉ HOUSLE
Horníčkovu literární dráhu zahájila kniha *Dobře utajené housle* (1966). Soubor humorných povídek o manželském soužití se stal také jeho úspěšným divadelním recitálem uváděným na scéně Komorního divadla (1968).

MŮJ STRÝČEK KAUBOJ ANEB RODEO
Částečně autobiografická inscenace z roku 1987 byla o Horníčkovu skutečném strýci Františkovi, který odešel do Ameriky a živil se jako kovboj v Texasu.

ROMEO, JULIE A BRATR LORENZO
Divácky nejnavštěvovanějším Horníčkovým titulem v Městských divadlech pražských byla inscenace *Romeo, Julie a bratr Lorenzo* (premiéra v roce 1989) s 395 reprízami.

ZDROJE FOTOGRAFIÍ

ARCHIV MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH: *ROZHODNĚ NESPRÁVNÉ OKNO*, DIVADLO ABC 1969, FOTO M. TŮMA
KANTOR BARNABÁŠ A ŽÁCI DAREBÁCI, DIVADLO ABC 1972, FOTO M. TŮMA
DVA MUŽI V ŠACHU, DIVADLO ABC 1974, FOTO M. TŮMA
ROMEO, JULIE A BRATR LORENZO, DIVADLO ROKOKO 1989, FOTO M. POŠ

FOTOGRAFICKÝ FOND IDU: *HUSAŘI*, DIVADLO SATIRY 1956, FOTO J. PRAŽÁK
DOBŘE UTAJENÉ HOUSLE, KOMORNÍ DIVADLO 1968, FOTO V. SOCHŮREK
MŮJ STRÝČEK KAUBOJ ANEB RODEO, DIVADLO ABC 1987, FOTO M. POŠ

STÝSKÁNÍ PO MIROSLAVU HORNÍČKOVÍ

(1918–2003)

„KLAUNSTVÍ NENÍ VĚC MASKY NEBO KOSTÝMU, ALE MYŠLENÍ. ONO, PRÁVĚ TAK JAKO VŠUDE JINDE, MUSÍ PŘEDCHÁZET, BÝT SOKLEM KONÁNÍ I MLUVENÍ, A PRÁVĚ TADY JE VŠECHNA KRÁSA, V TOM POSUNUTÉM A POKŘÍVENÉM MYŠLENÍ, KTERÉ KLAUNA DĚLÁ KLAUNEM A Z DIVÁKA RADUJÍCÍ SE DÍTĚ.“

MIROSLAV HORNÍČEK

v soukromém dopise, 1987

Jsou divadla, jež si vystačí s jediným legitimním cílem, a tím je *rozptýlení*. Nazývám je pravcovně *háji rozptylu*. Pěstují zábavu ve smyslu *zabavení* – nejen někoho, ale i něčeho, někomu a někým. Zabavení na každý pád (jako genitiv, dativ, akuzativ i instrumentál). Tím nejvzácnějším, co nám takové divadlo zabavuje (zcizuje neboli krade), je čas. Čas zabývat se sám sebou – divadla rozptylu nabízí naopak, jak „čas zabít“. Ale, když už jsme si s tou funerální metaforou začali, i každá rozptylová loučka je pro návštěvníky nemyslitelná bez *soustředění*. Soustředění na ty, kdo jsou zde v tu chvíli s námi, ačkoli v realu nežijí. Přesně jako na divadle. Soustředění na to podstatné z nich a z nás. Opět jako na divadle...

HORNÍČEK A ZEVLOVÉ

Právě na Horníčkoví si uvědomíme propastný rozdíl mezi *rozptylem* a *soustředěním*. Mezi tekutým mediálním tlachem, vyprázdňenou zábavou, politikou i jazykem (většinou je nám to servírováno k nerozeznání dohromady) – a mezi divadlem, a vlastně každou činností vyžadující soustředění. Kdykoli jsem Horníčka sledoval, cítil jsem, že celá jeho osobnost, fyzická i psychická, jakoby byla až asketicky soustředěna k mluvidlům, k jejich co možná nejpřeciznějšímu *sdělení myšlenky*, jejího smyslu a podtextu.

A tak tam, kde Werich volá do rozbouřeného sálu divadla ABC (1955–1960) své gargantuovskými robustní, lapidárními pointy, Horníček strohým, úřednickým neosobním způsobem „pouze“ konstatuje – a otázkou vykolejí logiku dialogu:

Werich: *Vy jste od novin!*
Horníček: *Kde? (Těžká Barbora, 1959)*
Nebo:

Werich: *... fyzik, světový filosof, taky Švabinský ho nakreslil...*

Horníček: *Fyzik? A že kreslil Švabinskýho! (Balada z hadrů, 1957)*

I když klade rád otázky, jeho základní herecký způsob je způsob oznamovací. Nekřičí, nepřehrává, střízlivě konstatuje. Proto je pro mne dodnes mírou mělkosti tekutého dneška. Jeho soustředění ke smyslu, jeho cizelérská práce s jazykem, se slovy, intonacemi a hrou významů, to vše se zdá dnes být nepochopitelným podivinstvím.

Z řady rozhovorů s ním vím, že jestli něco z polistopadového newspeaku nesnášel, byl to pojem „bavič“: nejen že mu připomínala slova jako „vařič“, „pařič“, „prudič“ či „dlaždič“, ale to slovo a humor s ním spojený mu asociovalo lopatu. Tedy nástroj, jímž nám zpravidla bývá podáván. Říkával, když jsme spolu připravovali knihu–dialog *Klaunovy rozpravy* (1989), že bonbón pointy si divák musí rozbalit sám. Konzumovat ho i s obalem, to mu připomínalo označení diváků v Komenského *Labyrintu světa a ráji srdce*: zevlové, to jest ti, kdo *více otevřenými ústy než očima se dívají*. Naštěstí ti mezi Horníčkovými diváky a čtenáři nikdy nepřevažovali.

LÉTA TOVARYŠSKÁ

A přesto, že se „zevlům“ nikdy nepodbízel (polopatismy, vulgarismy či drasticky nadsazenými hereckými prostředky), měl diváků nakonec víc než „baviči“, kteří zmíněných prostředků ostošest používali a používají. Byl protagonistou hned prvé premiéry Semaforu, nejpoupatnějšího českého divadla šedesátých let (*Člověk z půdy*; poté, také v Semaforu: *Šest žen; Hovory přes rampu; Pokušitel; Recitál Hegerová–Horníček; Dva muži někde* aj.). Kdekoli se na plakátě od padesátých do devadesátých let objevilo Horníčkově jméno, bylo okamžitě vyprodáno. Jeho televizní *Hovory H* byly až do svého zákazu v lednu 1971 jedním z nejsledovanějších pořadů v historii naší televize. I ve stresujících podmínkách normalizačního bezčasí byly Horníčkovy hry na desítkách scén – vždy s jeho režijní či hereckou účastí –

oázou inteligentního, přemýšlivého, soustředěného humoru. Jenom v Městských divadlech pražských, většinou v ABC, uvedl své hry *Dobře utajené housle* (1968), *Rozhodně nesprávné okno* (1969), *Kantor Barnabáš a žáci darebáci* (1972), *Dva muži v šachu* (1974), *Tři Alberti a slečna Matylda* (1977), *Třináctá sestra* (1984), *Malá noční inventura* (1982), *Můj strýček kauboj aneb Rodeo* (1987) – a speciálně pro Rokoko napsal dramatický apokryf *Romeo, Julie a bratr Lorenzo* (1989). Všechny dokazovaly, že mainstreamové divadlo ještě neznamená banální divadlo. Naopak!

Myslím, že by právě Horníček jako jeden z mála podepsal provokativní věty, které pro nesl už v době jeho dětství první muž českého divadla, mocný šéf činohry Národního divadla K. H. Hilar: „*Obecenstvo všech věků, za Aristofana i Shakespeara, Molièra i Shawa, mělo vždy nepřekonatelnou náklonnost k nízkosti. Je na skutečných básnících a umělcích scény, aby tento pud k nízkosti v obecenstvu překonávali... Každý autor, dramaturg, režisér i herec mají koneckonců takové obecenstvo, jakého zasluhují.*“ To už ostatně nepřestával opakovat i Jan Neruda, kritik, kterého vedle Šaldy Horníček obdivoval: „*Obecenstvo budete mít vždy jen takové, jak je sobě sami vypěstujete. Budete-li nízkými a mělkými prostředky na ně působiti, budete mít také obecenstvo mělké a nízké.*“

Horníček se nepodbízel směrem „dolů“ (ke kýči) – ale ani směrem „nahoru“, k vrchnosti. Nikdy nepsal, nerežisoval ani neúčinkoval v prorežimních agitkách i seriálech: vrchnost nebyval odsebrován, spíše trpěl, pokud nebyl přímo zakázán.

První zákaz v řadě dalších jej postihl už jako třicátníka, po únoru 1948. Tehdy si v generačním Divadle satiry dovolil opravdu hodně. Spoluautorsky a herecky ztělesnil titulní roli poúnorového funkcionářského tlučhuby v zakázané satirě *Kde je Kuták?* Svěřil se mi, že po tvrdých odsudcích „kontrarevoluční hry“ čekali v zákulisí na ortel trestného komanda, vyslaného do divadla, nikoli s obavami ze zákazu divadla – ten byl jasný. Obávali se už jen toho, „kolik let dostanou“. Nu, dostali se z toho poměrně lacinou – byli rozstrkáni „k převýchově“ do oficiálních divadel (Horníček do Národního).

VESELÁ VDOVA

Tato vdova na rozdíl od následující je veselá, i když není Lehárova. Drží ve svých dlaních hlavu svého manžela, který je nápadně podoben jednomu (nebo několika) z našich buditelů. Řekl bych, že si tu hlavu prohlíží a že je spokojena. Ne snad tvarem lebky a výrazem obličeje, ale s faktem, že hlava je sama. Konečně sama! Taky ona je konečně sama! Nevíme, jakým způsobem oddělila hlavu od těla, tak jako z podání Erbenova nevíme, jak byla oddělena v jeho básni Vodník hlava od tělíčka a tělíčko od hlavy. Na jedné ruce má takovou tu rukavici, která je dobrá při snímání horkých hrnců z plotny. Kdyby měla tutéž na obou rukou, mohli bychom říci, že nechtěla zanechat otisky prstů, ale takto? Nu zkuste porozumět ženě ve chvíli, kdy likviduje svého muže!

(Autorská koláž Miroslava Horníčka ze souboru *Koláže a hry*, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze 1990.)

Ale uplynulo pár „hluchých“ let a Horníčkoví se dostává od roku 1955 tovaryšského výučního listu klaunského herectví přímo ze scény od zenového mistra smíchu – Jana Wericha. Našel si tu, jak jsme viděli, vedle erupivního Werichova projevu zvláštní parketu snaživého, pedantského, občas zpomaleně chápacího, leč neustále se lepšícího žáka. Čtème-li zahraňniční superlativy přirovnávající Werichovo *geniální herectví absolutně nenuceného výrazu* k Chaplinovi i Aristofanovi, nahlédneme, že Horníček v roli Voskovcova nástupce nebyl v záviděníhodné situaci. Vybrusil z ní ryze „horníčkovsky“: situaci vzal do hry, povýšil ji na princip (sou)hry. Styloval se do zmíněné role neustále se učícího studenta, vždy připraveného k sebekritice („Už zapomínám,“ kajícně doznal při Werichově marném pokusu naučit ho v Caesarovi vyslovovat francouzsky).

PRO INTELEKTUÁLY KOMEDIANT, PRO KOMEDIANTY INTELEKTUÁL

A nebylo to myšleno jako pochvala. Ale už Václav Havel si před půlstoletím povšiml, že Horníčkovy síla netkví v herecké interpretaci, ani v pouhém autorství, ale ve spojení obou těchto rolí. Toto spojení pak praktikoval k potěše mnohých a nelibosti jiných celý život.

Narodil se spolu s republikou a prožil s ní všechny její karamboly, s nimiž se, vzdor tomu, že byl Štír – a možná právě proto? – vyrovnával smíchem. Ten smích nejenže po nás něco chtěl, ale kdesi na jeho dně byla poezie a hořkost, smutek z neporozumění, z bavičství, v němž se změnil humor, láska i politika, smutek z digitálních i životních „zevlů“. Horníček věřil, že i v nejtřeskutější taškařici má být položena otázka, zda *být, či nebyt*. Jedině pak má divadlo šanci – tak jako v *Hamletovi* – že s námi něco udělá, že budeme po něm jiní než předtím. A že bude, tak jako na Elsinoru, pro nás stále těžší vrátit se po jednou odhalené pravdě zpět ke lži. Právě toto považuji za jeho nejnaléhavější vzkaz k dnešku, s jeho „fejky“ a „hoaxy“, kdy je stále těžší oddělit skryté divadlo slov od divadla skutečného.

VLADIMÍR JUST

autor je teatrolog, literární a divadelní kritik

VERONIKA GAJEROVÁ

MÍT PŘEVÁŽILO NAD BÝT

VERONIKA GAJEROVÁ PATŘÍ KE TVÁŘÍM MĚSTSKÝCH DIVADEL PRAŽSKÝCH UŽ ŘADU LET. OBJEVUJE SE I VE DVOU REPERTOÁROVÝCH NOVINKÁCH TOHOTO PODZIMU: V BONDOVĚ TRAGIKOMEDII MOŘE V DIVADLE ABC PŘEDSTAVUJE NEJEDNOZNAČNOU POSTAVU PANÍ RAFIOVÉ, HNED NĚKOLIK ROLÍ JI ČEKÁ V ROKOKU V POMMERATOVĚ SMUTNÉ I KOMICKÉ MOZAICE O LÁSCE ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ. DIVÁCI SI JI ČASTO SPOJUJÍ S ROLEMI NÁROČNÝCH, PANOVAČNÝCH, HAŠTEŘIVÝCH ŽEN – MOŽNÁ BY JE PŘEKVAPILO, JAK PŘÁTELSKÁ A VLÍDNÁ V CIVILU JE.

Jak se se škatulkou razantní ženy hraje – a žije?

Jak říká v *Moři* Luisa Rafiová: „Vždycky jsem byla energická ženská...“ Vlastně jsem tomu ráda. Na divadle jsem hrála a hraju všechno, i ženy veskrze pozitivní nebo postavy submisivnějšího charakteru. Já ale ty trošku zápornější role nebo třeba i trošku krávy hraju hrozně ráda. Můžu si díky tomu vyzkoušet lidi, které vídám kolem sebe. Byly doby, kdy jsem stála třeba ve frontě na poště a úplně jsem se bahnila v tom, jak se k sobě lidi chovají, zejména některé ženské. Všude kolem nás je geniální materiál, předobrazy všech těchhle rolí. Já se pak jako herečka snažím dodat nějaké kouzlo komedie.

Kdysi jsem hrála i princezny, ale nikdy jsem se v tom necítila dobře, už na konzervatoři mi Jarka Adamová říkala: „Ty jseš anštrand.“ (*Anštrandka* je v divadelním slangu výraz pro herečku hrající hlavní role středního a vyššího věku – pozn. aut.) I když jsem byla mladoučká,

Veronika Gajerová (Luisa Rafiová) se Zdeňkem Piškulou (Willy) a Jitkou Smutnou (Jessica)

MOŘE

9., 29. LISTOPADU
A 14. PROSINCE
V DIVADLE ABC

tak mi ty naivky nešly. Já jsem asi ve dvaceti překvapivě absolvovala v *Morálce paní Dulské* roli paní Dulské – to je ta dáma, kterou hrála ve filmu na stará kolena Zdeňka Baldová. I druhá absolventská role byla titulní – v *Gol-doniho Impresáriovi ze Smyrny*, tu pro mě přepsali na ženskou – a energická byla velice. No, a v životě: přestože mám za sebou i hodně negativní roli v jednom seriálu, nikdy se mi nestalo, že by mě někdo atakoval, naopak jsou lidi mile překvapení, že jsem příjemná.

Povídáme si těsně po premiéře Bondova Moře v divadle ABC, kde hrajete paní Rafiovou, dámu, která svým způsobem vládne celému městečku. Inscenaci režíroval mladý slovenský režisér Ján Luterán. Jaká to byla zkušenost?

Pro mě osobně to byla a je úplně přelomová inscenace, jako byl kdysi třeba *Racek* v režii Ivana Rajmonta, kde jsem hrála Ninu Zarečnou. S novým vedením Městských divadel začíná zase něco nového a já si tady můžu znovu zjišťovat, jestli ta moje cesta k herectví je správná, jestli to dělám dobře a jestli to přináší nějaké ovoce. Vždycky říkám, že devadesát procent hercova úspěchu tvoří partner, a jsem ohromně vděčná, že jsme se tady zase po čase sešli s Viktorem Dvořákem. Je to poctivý a pracovitý herec, kamarád. Velkým objevem pro mě potom byl Zdeněk Piškula – přiznám se, že jsem se nejdřív bála, že to bude jen hezounek ze *StarDance*, ale úplně si mě získal svojí přemýšlivostí a talentem. A hlavně v sobě jako herec nese nějaké tajemství, bez kterého se to opravdu dobře dělat nedá. No, a důležité pro mě je, že přišel úplně nový, mladý tým lidí. Sledovala jsem Janka Luterána a bylo mi jasné, že to všechno vidí úplně novými očima. Bylo pár věcí, kterých

jsem se dopředu bála, říkala jsem si třeba, že přece nemůžu hrát v kontejneru, že to není možné – a ukázalo se, že možné je vše. Začala jsem chápat širší kontext věcí kolem té hry a té inscenace a pak jsem se úplně pustila a uvěřila tomu. Kdybych se nějak zablokovala, tak bych byla stará a hloupá a omezená, a to já nechci. Myslím, že člověk je mladý, dokud má chuť se učit.

Pocházíte z rodiny herečky a režiséra – to se pak říkává a psává, že „k herecké kariéře byla předurčena od dětství“. Bylo to ale skutečně tak?

Vůbec ne. Maminka byla zásadně proti tomu, abych se věnovala divadlu. Táta s námi nežil, byl už v té době politicky odstavený, protože jasně a nahlas říkal, co si o režimu myslí, takže ho sesadili z FAMU, kde učil mimo jiné Miloše Formana. Moje sestra, dnes producentka Supraphonu Nad'a Dvorská, byla v té době chartistka, měla blízko k okruhu lidí kolem Václava Havla – to taky moc nepomáhalo. Maminka řekla, že to, jak se prezentuji, na divadlo tedy rozhodně nestačí, nicméně první přihlášku na konzervatoř mi podepsala. A nevzali mě. Nevzali mě z politických důvodů, ale, přiznám se, i proto, že jsem nepoznala půlovou notu. Maminka na to, že mi říkala, že na to nemám, že musím být fyzicky i psychicky odolná a tak dál. Byla jsem v depresi, všechno se mi rozplynulo.

Jeden večer jsem bloumala po Karlově mostě. Najednou mi někdo zat'ukal na rameno, já se otočila a nějaký dědeček se ptal, co tam dělám. Já jsem mu v slzách vyprávěla, co se stalo, a on mi podal vizitku, at' to zkusím. Ten pán byl profesor Ivan Vyskočil a ta vizitka byla s kontaktem na Lidovou konzervatoř – pro pracující – v Josefské ulici. Učili tu úžasní lidi,

kterí nesměli učit na normální škole, a výjimečně mě přijali přesto, že mi ještě nebylo patnáct. Tam si mě vybral Karel Smyczek pro film *Housata*, který jsem odjela točit, a pak se znovu hlásila na konzervatoř – to už jsem si musela přihlášku podepsat sama. Znovu mě nevzali, ale vyběhla za mnou Jarka Adamová a říkala: „Hele, Gajerko, ty se mi líbíš, já si tě prosadím.“ A jak řekla, tak udělala. Máma nejdřív brblala, ale potom rezignovala. Adamová si mě později – když mi bylo šestnáct nebo sedmnáct – prosadila i do Městských divadel pražských, do Vymětalovy inscenace *Drobečky z perníku*, která se dlouho, dlouho hrála v Rokoku. Krátce na to pro mě pan Horníček napsal *Třináctou sestru*, a tak jsem v Městských divadlech pražských zůstala na delší čas. Pak jsem udělala pout' různými pražskými divadly a od roku 1994 jsem tu zakotvila nadobro. Máma mi řadu let chodila na premiéry a k pugétu mi psávala: „Verunko, směle.“

Kdyby nedošlo k tomu setkání na Karlově mostě, tušíte, co jiného byste dnes třeba dělala?

Já nevěřím na náhody, věřím, že všechno je tak, jak má být. Tuhle otázku jsem si kladla mockrát. To setkání na mostě – s dědečkem, který podá vizitku a zmizí – jsem pokládala za setkání s osudem. Myslím si ale, že i tak bych šla za divadlem dál. Odmala jsem se předváděla, hrála jsem si v našem velkém dejvickém bytě se zatahovacími závěsy, malovala jsem si divadelní plakáty, kde jsem samozřejmě v hlavních rolích byla já.

Co vás štve?

Co mě štve? Lidská blbost. A to tak, že velmi. A taky neláska. Štve mě, co se teď u nás děje, jak se k sobě lidi začali chovat, jak jsou na

sebe zlí a krutí, jak se nevnímají, neposlouchají, jak úplně vymizela empatie. Jak jsou všichni na sebe jak sršní. A trápí mě sociální rozdíly, až propasti.

A myslíte, že s tímhle může nějak pomoci divadlo, když to bude pojmenovávat?

Já v to moc věřím. Proto jsem tak ráda, že jsme uvedli *Moře*, protože je pro mě úplným obrazem téhle doby, čtu to tam jako na dlani. Nejenže má děj skoro detektivní, ale každému, kdo žije tady a v téhle době, může hned naskočit husí kůže. Jedna z vrcholných figur hry je pro mě Evens, kterého skvěle hraje Hanuš Bor – moc ráda mám moment, kdy se dívá coby starý rybář do lidí a přemítá, jak se pořád za něčím honíme, jak se neposloucháme... Obecně se mi zdá, že mít převážilo nad být. Hamlet by se podle mě dnes ptal: „Být, nebo mít?“ Duchovno a materiálně by mělo být v rovnováze. Samozřejmě všichni potřebujeme peníze, abychom mohli nějak důstojně platit složenky a existovat, ale zdá se mi, že se to nějak vychýlilo.

Ted' vás čeká zkoušení Pommeratova Znovusjednocení Korejí – ovšem o asijskou politiku ve hře opravdu nejde. Co říkáte na její téma?

Tématem hry je láska, vztah mezi mužem a ženou, v něčem to může připomenout třeba *Scény z manželského života*. Když se vztah povede, je to krása, ale každý druh je jiný – a někdy je těžké těm dvěma vzájemně strašně odlišným světům porozumět. O tom, myslím, hra je. Moc se na to těším.

MICHAL ZAHÁLKA

FOTO: PÁTRIK BORECKÝ

JSME ZAPOMNĚLI SLAVIT?

„JAK TO,“ MŮŽETE NAMÍTNOUT, „COPAK NEVIDÍTE, JAK SE OBCHODY UŽ OD PŮLKY ŘÍJNA CHYSTAJÍ NA VÁNOCE?“ KDYBY SE VÁNOCE DALY MĚŘIT TŘEBA „BOHATSTVÍM“, PATŘILY BY TY LOŇSKÉ DO GUINNESSOVY KNIHY, KDE BY JE BRZY NAHRADILY LETOŠNÍ. JENŽE ONY SE NEJSPIŠ MĚŘIT NEDAJÍ. PŘEDVÁNOČNÍ SHON, REKLAMY A VTÍRAVÉ PŘESVĚDČOVÁNÍ, CO VŠECHNO ČLOVĚK „MUSÍ MÍT“, CO HO DOCELA URČITĚ „UDĚLÁ ŠTASTNÝM“, VŮBEC NEPŘIPOMÍNÁJÍ SLAVENÍ SVÁTKŮ. SVÁTEČNÍ JE SNAD JEN TA CHVILKA, KDYŽ UŽ SE NIC SHÁNĚT NEDÁ A VŠECHNO JE UPEČENO, JENŽE TO UŽ MÍVÁME VŠEHO DOST A BYLI BYCHOM NEJRADĚJI, KDYBY NÁM S TÍM VŠICHNI VLEZLI NA ZÁDA. NEJLEPŠÍ JE SVÁTKŮM SE VYHNOUT A ODJET NA LYŽE DO ALP.

FOTO: ZDENĚK VELEN

Jako všichni živočichové je i člověk „udělán“ na to, že se střídá den a noc, léto a zima. To teprve v posledních letech si můžeme rozsvítit světlo, kdy se nám zachce, v zimě topit a v létě klimatizovat. Ale bez střídání by to nešlo. Jenže i to střídání je nakonec stále stejné; nedalo by se s tím něco udělat? Slavná britská etoložka Jane Lawick-Goodallová popsala jakési „slavení“ mezi šimpanzi: když přijdou první deště, tlupa se potuluje po džungli jako obvykle. Najednou z ničeho nic popadne šéf tlupy klacek, začne s ním mávat nad hlavou a za hlasitého řevu se pustí z kopce dolů a všichni ostatní za ním. Jen tak, patrně z radosti, že prší.

Možná i šimpanzí, ale docela určitě lidský život je vždycky rutina. Asi ne pro docela malé děti, ale jen co začnou chodit do školky, už si zvykají, že každý den je jako ten předchozí: v osm tam musíme být a ve tři přijde maminka. Čím jsme starší, čím víc se v životě

vyznáme, tím víc cítíme břemeno stereotypu a nudy. Hegel dokonce říká, že „člověk umírá také díky zvyku, když se zabydlel, otupěl a všeho dosáhl“. Přitom právě moderní život rutinu vyžaduje, chce, abychom své činnosti dělali rychle a přesně, spolehlivě a stále stejné, tak jako třeba pokladní v samoobsluze. Jen žádné experimenty, žádné „mimořádné události“.

Bez rutiny se tedy nemůžeme obejít, ale už naši pradávni předkové vynalezli geniální způsob, jak se jí vymknout: čas od času vypřáhnout a dělat chvíli všechno jinak, pokud možno obráceně. To je antropologický kořen slavení a svátků: čas od času bude všechno vzhůru nohama. Z Hérakleita se zachovala věta, že „život beze svátků je jako dlouhá cesta bez hospod“. To ovšem neznamená, že by člověk mohl trávit život v hospodě místo té cesty: musí se nejdřív plahočit a namáhat, jinak by si svátek ani hospodu řádně neužil.

Nejlepší kuchař je, jak známo, hlad, a kdo neměl žízeň, nemá ani co hasit; to je logika slavení a svátků.

Dokud lidé žili jen z toho, co našli a chytili, byl každý den dost dramatický a rutina je tolik netrápila. Každý večer a každé ráno měli pocit, že zase jednou unikli smrti a „zvítězili“. Zato když začali pracovat na poli a když se ukázalo, že čím víc pracují, tím víc také sklídí, začala hrozit katastrofa: že se upracují. Proto staří Izraelci zavedli důležitou novinku: týdenní a povinný svátek, židovský šábes, pozdější křesťanskou neděli. Její český název přesně vyjadřuje, v čem spočívá: po šesti dnech dila se jednou pracovat nebude, přesně jako Hospodin, když tvořil svět. Sedmý den se pracovat nebude, nesmí se ani rozdělovat oheň, smí se jen číst Bible, rozjímat a nanejvýš jít na malou procházku.

Ale vraťme se k nám do střední Evropy. Jak to tenkrát, před staletími a tisíciletími, lidé dělali, když chtěli slavit svátek? Dokud celý

týden třeli nouzi, těšili se, že se v neděli dobře najedí. Že se ze staroslovanského slova „god“ mohlo stát jak ruské slovo pro rok, tak české pro hostinu, svědčí asi o tom, že to nebývalo často.

Už ty nejstarší předkřesťanské společnosti slavily několikrát do roka: většinou na jaře, že přežily zimu, a hlavně uprostřed zimy, kdy byla nálada v mužstvu na minimu, nejvíc skleslá. Příznačně se i dnešní Vánoce slaví uprostřed zimy, v té nejsmutnější, pošmourné době, a slaví se víc na severu než třeba ve Středo-moří, kde zima na lidi nedoléhala tak těžce. Protože v dávných společnostech se prestiž nezískávala bohatstvím, nýbrž jedině štedrostí a rozdáváním, mohli se v této kritické chvíli bohatí blýsknout tím, že dají najíst chudým. Mohli se předvést jako furianti a ukázat, co si mohou dovolit. Odtud pocházel slavný indiánský potlač a téhož původu je patrně i náš „Štědrý den“, který potom křesťanství obrátilo na ruby. Příběh Spasitele, jenž se právě narodil

jako bezdomovec v betlémských jeslích, povzbuzoval chudé, aby svému žebráni dodali nebyvalou důstojnost, jak ji vyjadřují koledy. Bohatí by se za své bohatství měli v té chvíli (ve svátek!) zastydět a je to ten chudý žebrák, který jim dává příležitost, aby se štedrostí a dary zalíbili samému Bohu.

Řekli jsme, že ve svátek má být všechno jinak. Dokud všichni pracovali na polích a byli celý týden sami nebo večer s rodinou, přirozeně se těšili, jak se v neděli sejde celá vesnice, svátečně oblečená v kostele. Že si společně zazpívají a potom také proberou, co se za týden stalo. Pokud žili v nouzi, oslavili neděli lepším obědem, a když se jim vedlo dobře, mohli se třeba postit, aby si pak svátek užili.

Městský život a bohatství současných společností s tímhle vším náležitě zamíchaly. Velká většina z nás vůbec neví, co je hlad: máme svátek oslavit tím, že se přejíme?

Žijeme celý týden mezi lidmi a o víkendu jich máme až po krk: proto se těšíme, že v neděli zůstaneme doma. Také vánoční „dárky“ nedáváme hladovým, ale přátelům a příbuzným, kterým vlastně nic nechybí; proto musíme vymýšlet možné i nemožné, abychom se před nimi ukázali nebo aspoň nezůstali pozadu. Kdyby se rodina chtěla na Štědrý večer sejít, je matka uštvaná ze shánění a vaření a větší děti hledí zmizet někam za zábavou; stačí maličkost a je z toho konflikt. Co s tím?

Naším předkům slavení a svátky dobře fungovaly a vydrželi to s tou svojí rutinou mnoho staletí. Život měli těžší, nesrovnatelně chudší a mnohem nebezpečnější než my, zato ale slavit nepochybně uměli. Co kdybychom se zkusili vrátit k tomu jejich starému receptu na slavení svátků a hledat, jak vypadá náš všední den, naše denní rutina, a co by tedy ve svátek mohlo a mělo být jinak, obráceně. Všední den už pro nás není hlad a dřina, ale shon a štvání za výkonem. Jeden na druhého nemáme čas. Co kdyby to ve svátek bylo jinak? Volný čas zabíjíme mlčky před televizí; co kdybychom si místo toho zahráli a zazpívali sami? Ti největší spisovatelé 19. století psali do novin „vánoční povídky“, které si pak lidé společně četli. Možná ještě nějaké najdete doma: Dickense, Andersena, Stevensonsona, Lagerlöfovou. Že jsou už staré, zastaralé? Není to právě to, co pro svátek hledáme? Rozdáváme spoustu dáreků, které pracně sháníme a které pak často udělají radost spíš nám než jejich příjemcům. Ti si pak zase lámu hlavu, jak nám je oplatit, aby hlavně nezůstali pozadu. Co kdybychom tenhle indiánský potlač, podivnou soutěž „kdo dá víc“ nahradili něčím jiným? Podle evangelia se dary mají dávat těm, kdo je potřebují a kdo je oplatit nemohou. My šťastnější žijeme mezi lidmi, máme rodinu a přátele, ale ti méně šťastní budou i o Vánocích sami. Co kdybychom právě je pozvali k vánočnímu stolu, jak se to dělá třeba v severských zemích?

JAN SOKOL

autor je filosof, překladatel a vysokoškolský pedagog

LACO DECZI & CELULA NEW YORK

TRUMPETA	LACO DÉCZI
KLÁVESY	JAN UVIRA
BASOVÁ KYTARA	MICHAEL KRÁSNÝ
BICÍ	VAICO DÉCZI
UVÁDÍME	3. PROSINCE 2018
	V DIVADLE KOMEDIE

DŽEZÍČEK NEMUSÍM, ALE

LACO JE NEJVÍC

„SLOVU JAZZ SE STRAŠNĚ VYHÝBÁM, ANI NA PLAKÁTECH TO NEMÁME NAPSÁNO. HODNĚ LIDÍ SI O JAZZU MYSLÍ, ŽE JE TO SMUTNÁ HUDBA, ALE JAZZ MÁ BÝT VESELÝ, NE NĚJAKÁ ZADUMANÁ FILOZOFIE,“ ŘÍKÁ TRUMPETISTA A ZNÁMÝ PÁBITEL LACO DÉCZI. MUSÍTE HO BUĎ MILOVAT, NEBO NENÁVIDĚT. U JAZZOVÝCH FANOUŠKŮ VZBUZUJE ROZEPŘE, ALE V OSMDESÁTI JE MILÁČKEM PUBLIKA, HITEM SOCIÁLNÍCH SÍTÍ A MÁ VLASTNÍ TV SHOW.

Laco je živel a nekorektní vypravěč. Obdivovatel Donalda Trumpa, který o Havlovi říká, že byl „rozmazlenec z bohaté rodiny“, a na Zemanovi obdivuje, že „dává jasně najevo muslimům, aby se Čechám radši vyhýbali“. Na současné Americe mu vadí ze všeho nejvíc přehnaná politická korektnost a puritánství, což je asi i důvod, proč jako někdejší český emigrant s americkým pasem dal hlas právě Trumpovi. „Tam když se někdo vymočí u cesty nebo se objeví nahej, tak mu hrozí basa, a většinou za to můžou ty báby, co žalujou policajťům,“ postěžoval si v rozhovoru s Tomášem Poláčkem.

Déczi hraje sice po českých klubech, hospodách a kulturáčích velmi intenzivně od 90. let, ale takříkajíc celebritu z něj udělal až věk sociálních sítí, kde se výstřednost a prostořekost cení zlatem, přesněji dosahem a počtem zhlédnutí. Pro tuto éru jej objevil před třemi lety kanál DVTV a také už zmíněný Tomáš Poláček z magazínu *Reportér*.

Dnes má vlastního správce Facebooku, který do svých statusů dokonale nasál Décziho expresivní slovník i obhroublý humor: „Občas mě někdo osloví tím ‚mistře‘. Tak já vám povím, kdo je mistr! Mistr je ten, kdo do čerstvě napadaného sněhu vychčije portrét Lenina a hovněm mu udělá lesk ve voku!“ Nebo při propagaci koncertu: „Minule mě bolela huba jako sto kurev, ale tentokrát jsem v pohodě a tu jejich kůlnu tam naším latinem

rozsekáme na tisíc kousků. Ty vem manželku a psa a dojdi. Uděláme párty jako tisíc sviní.“ I pro intelektuálně založené posluchače zkrátka guilty pleasure, věc, o které je dobré vědět, pokud si chcete mezi svými na Décziho zanadávat.

VYTROUBENEJ MOZEK

Mezi znalci jazzu budí emoce. V nedávné diskusi posluchačů ČRo Jazz se jeden z nich zmínil: „Mám rád jeho přízemní humor a nadhled. Dle mého názoru je to ale průměrný jazzový muzikant, který toho v hudebním životě zase tak moc nedokázal. I jeho působení za louží nic moc nepřineslo. Dle mého je LD nafouknutá bublina.“ Ještě dál šel hudební publicista Jiří Špičák: „Skutečně totálně vytroubenej mozek, poklidněj selankovej bílej jazzíček z roku 1973 a hovadský šovinistický vystupování, výbornej marketing.“

Oba mají svým způsobem pravdu. Déczi skutečně není obrazem toho nejprogressivnějšího ze současného českého jazzu a byla by chyba si to myslet. I s jeho kariérou za oceánem to není tak slavné, jak nedávno výmluvně doložil dokument *Pára nad řekou*.

Pokud ale odhlédneme od osobních antipatií a odmyslíme si slovíčko „jazz“, zůstane nám prostě klub plný lidí, jež se baví na hudbu, kterou zkrátka chtějí slyšet. A Déczi – to je především výborný bavič. Leckteré přední postavy českého jazzu to nerady slyší, ale Déczimu se na koncerty daří lákat stovky lidí napříč generacemi, často bez ohledu na to, zda jazz někdy slyšely. Jak to nedávno přízračně shrnul jeden z takových fanoušků: „Džezíček moc nemusím, ale Laco je first class.“

JAZZMAN SE ROZPLÁČE

Déczi má poměrně jasnou představu o zvuku a vyznění kapely a snaží se ji obměňovat tak, aby svému ustálenému konceptu dostal. Jeho mix latiny, bopu a funky rytmů se léta mnoho nemění, ale střídají se hráči, od nichž vyžaduje

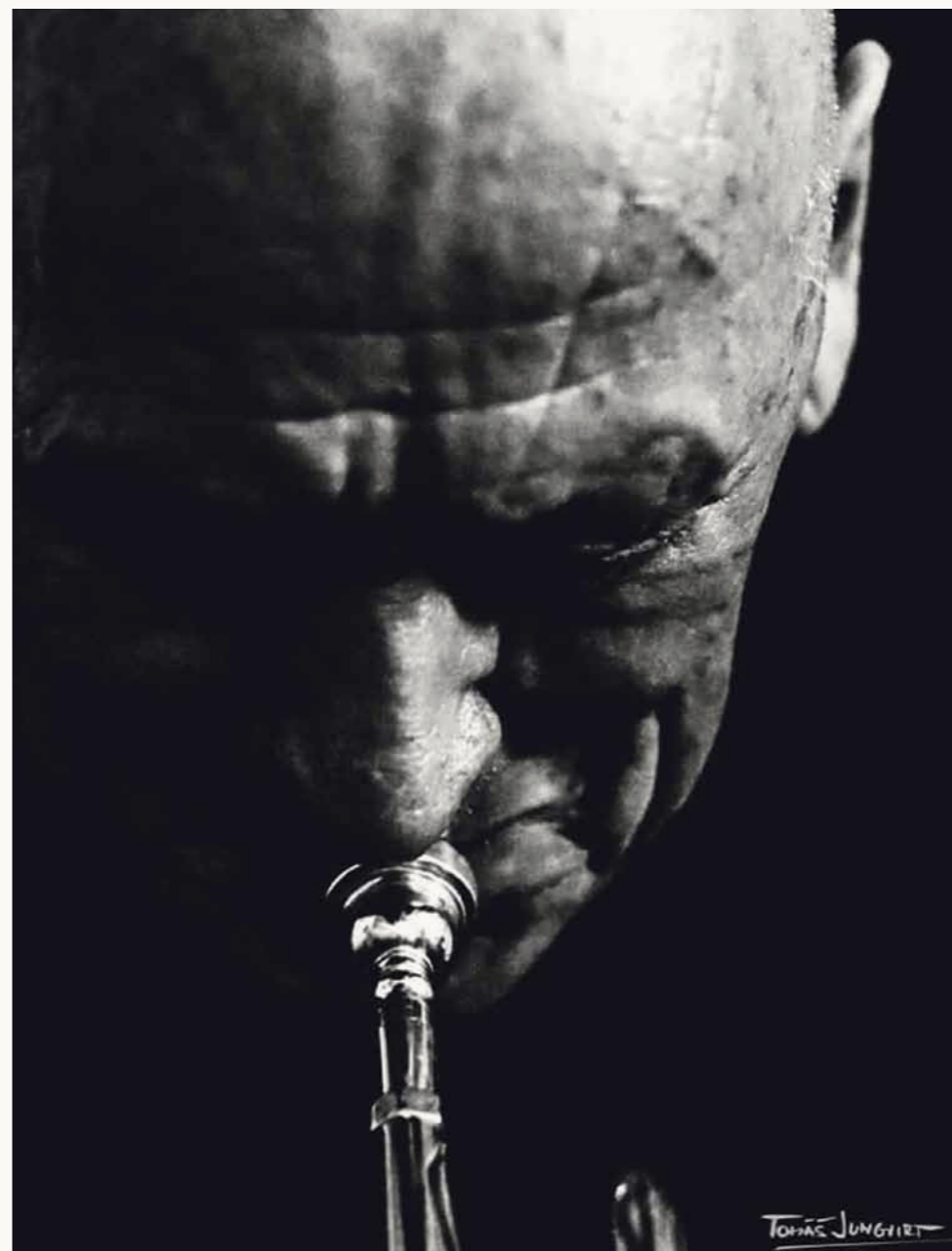
hlavně naprostou univerzálnost. Když před lety vystřídal u kláves Waltera Phishbachera za Erica Meridiana, zdůvodňoval změnu právě tím: „Walter do kapely pasoval perfektně, ale trochu mi vadilo, že byl takový ‚hranatější‘. My máme kšefty na soukromých párty, kde lidi přijdou a ‚zahraj mi todleto, zahraj mi to, zahraj mi tamto‘, ale on většinu věcí neznal. Eric ale zahraje cokoliv, zná tisíce standardů.“ Od té doby se u piana v jeho Celule New York vystřídala řada hráčů a nutno říct, že stále mladších: Kent Hewitt, Brian Charette, Jan Aleš a naposledy Jan Uvira.

Frýdecko-místecký rodák Jan Uvira je nejmladším členem (26) Décziho současné sestavy. Nový objev české jazzové scény studoval na známých hudebních školách v Katovicích a v Rotterdamu a u nás jej můžeme vidat také v mezinárodním triu Uvira/Bruno/Hafizi. Jak se nedávno svěřil, jeho oblíbeným nástrojem je trubka, takže se mu u Décziho (který mu přezdívá „Úvěr“) patrně plní sen.

Taky na basáky má Déczi poměrně jasný názor a dlouhodobě vyhledává ty s funkovým drivem, originálním zvukem a často takové, kteří brilantně zvládají techniku tzv. slappingu. Nestačí mu přesnost a podpůrná role doprovázečů, ale mají smysluplně publikum pobavit i delšími sólovými vstupy. Od 90. let jich už také vystřídal řadu: Andreou Panagiotis, Steve Clarke, Nob Kinukawa... V současné sestavě už delší dobu hraje Michael Krásný. Ačkoli má dnes více projektů a za sebou první sólové album, nekonečná turné s Déczim (obvykle 60 koncertů na jaře a na podzim) bere za osudovou zkušenosť. „Laco soustavně tvoří, třeba úplně neuvěřitelně maluje, do toho vymýšlí ty svoje pravdopříběhy a žije život, jako by mu bylo 20. Moc toho o sobě nikdy neřekne, ale když někdy pustí něco o svém životě vážně, jste jenom v úžasu,“ řekl o svém šéfovi magazínu *iBest of*. Ani Krásný si s žánrovými nálepkami hlavu neláme: „Je to jazz. Ale přitom to vlastně jazz vůbec není. Kdyby si to poslechl člověk, který poslouchá nějaké české rádio, tak pro něj hrajeme jazz. Ale když řeknete

„OBČAS MĚ NĚKDO OSLOVÍ TÍM ‚MISTŘE‘. TAK JÁ VÁM POVÍM, KDO JE MISTR! MISTR JE TEN, KDO DO ČERSTVĚ NAPADANÉHO SNĚHU VYCHČIJE PORTRÉT LENINA A HOVNĚM MU UDĚLÁ LESK VE VOKU!“

FOTO: TOMÁŠ JUNGVIERT

jazzmanovi, že to, co hrajeme my, je jazz, tak se snad i rozpláče. Podstatný je, že ta hudba nějak funguje a líbí se lidem.“

Jediným, kdo v rytmice dlouhodobě setravává, je Lacův syn Vaico Déczi, univerzální bubeník, který je doma ve fusion stylu a jeho generačními vzory jsou třeba Dennis Chambers nebo Dave Weckl (který v Celule kdysi také hrál, záznam z klubu Parnas z roku 1981 je takřka kultovní). I proto s ním občas spolupracují také další čeští hudebníci tohoto ražení, jako Luboš Andršt nebo Martin Kratochvíl.

MÉNĚ JE VÍCE

Lacův rukopis je rozpoznatelný i v pozdním věku, miluje latinské rytmy, jednoduchá, odsekávaná témata v refrénech (unisona trubky a kláves), tvrdší rytmiku a zdobná hardbopová sóla s patrným vlivem jeho guru Clifforda Browna (1930–1956). Jak sám říká, nechce být se sebou spokojený: „Jakmile se sebou začne být muzikant spokojený, je to jeho konec.“ Je logické, že v osmdesáti jeho role v kapele mírně ustupuje do pozadí, dává mnohem větší prostor improvizacím o generace mladším spoluhráčům a – podobně jako třeba Miles Davis na sklonku života – hraje úsporněji a vstupuje do celku jen tehdy, když má potřebu něco podstatného „říct“. I v jazzu platí, že méně je někdy více – snad proto své poslední album věnoval právě jazzovým baladám.

Média si dnes z Décziho dělají hudebního klauna. Jazzman možná na jeho koncertě skutečně zapláče. Ale pokud jen pár z těch teenagerů, které vidíme v jeho publiku (mrkněte na výmluvný záznam z open air festivalu Mladí ladí jazz), začne díky němu poslouchat podobnou, ne-li náročnější muziku, má to smysl. Bez ohledu na to, zda hudbě toho agilního osmdesátníka říkáme jazz nebo jakkoli jinak. Prošel jsem si podobným vývojem, tak vím, o čem mluvím.

PETR VIDOMUS

autor je hudební dramaturg a publicista

JE HORŠÍ PRACOVAT V PASTÁKU, NEBO V DIVADLE?

NOUZOVÝ VÝCHOD

NENÍ MOC TAJUPLNĚJŠÍCH MÍST, NEŽ JE DIVADELNÍ KLUB. LIDÉ Z ULICE, BA ANI VĚRNÍ DIVÁCI SE DO NĚJ VSTOUPIT ČASTO NEODVÁŽÍ. ASI MAJÍ BUJNÉ PŘEDSTAVY, ŽE V ZÁVOJI DÝMU (ANO, ZDE SE URČITĚ NIKDO NEOPOVÁŽÍ PANU SVĚTOZNÁMÉMU A SVĚTAZNALÉMU REŽISÉROVI ZAKÁZAT DOUTNÍK) UVIDÍ LEŽET NA KLAVÍRU POLONAHOU SLEČNU UVADĚČKU A ZELENÝ MOK (ABSINT, V CHUDŠÍCH DIVADLECH PAK ZELENÁ) SE ZDE POŽÍVÁ V MÍŘE HEROICKÉ. MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ SAMOZŘEJMĚ TAKÉ MAJÍ SVŮJ DIVADELNÍ KLUB, NACHÁZÍ SE V PODZEMÍ A DOSTANETE SE DO NĚJ Z ULICE S PŘÍZNAČNÝM NÁZVEM – V JÁMĚ. POKUD VŠAK NEMÁTE ODVAHU DO NĚJ VKROČIT A ZJISTIT, ZDA JSOU VŠECHNY TY FÁMY O BOUŘLIVÝCH POPREMIÉROVÝCH I JINÝCH NOCÍCH PRAVDIVÉ, MŮŽETE NAVŠTÍVIT DIVADELNÍ KAVÁRNU. TŘEBA TU V DIVADLE ABC, NACHÁZÍ SE JEN PÁR METRŮ OD KLUBU – MĚŘENO PODZEMNÍ CESTOU. KLUB I KAVÁRNU OD 9. ZÁŘÍ PROVOZUJE CAFÉ THERAPY, JMENOVITĚ SAMUEL BACHMANN A JAKUB JANYŠKA.

ANEB

JAK TĚŽKÉ
JE PROVOZOVAT
(DIVADELNÍ)
KAVÁRNU

FOTO: KAMIL KOŠUN

FOTO: KAMIL KOŠUN

KRIZOVÉ SITUACE MILUJEME

Kavárníci, restauratěři či hospodští, jak kdo chce, Jakub Janyška a Samuel Bachmann jsou na krizové situace připraveni, což nejen říkají, ale i tak konají. To píšou z vlastní, velmi milé zkušenosti, když pro festival *...příští vlna/next wave...* připravili záchrannou akci v podobě provizorního baru v tehdy ještě nezařizené kavárně divadla Komédie. Jak by ne, oba se hospodskými stali teprve před třemi lety, kdy se přihlásili do výběrového řízení na provoz kavárny Café Therapy ve Školské ulici, předtím oba pracovali ve výchovném ústavu. Podle slov Jakuba ale už nutně potřebovali změnu a právě v té době bylo vypsáno výběrové řízení na tuto kavárnu. Na to, proč se rozhodli pro změnu tak velkou, odpovídá Samuel s nadsázkou: „Mám rád Václava Havla a líbilo se mi, že bych taky měl jednu pražskou kavárnu. I když právě v té době jsem se snažil přestat pít kafe. To se mi samozřej-

mě nepovedlo, naopak nyní vypiju dvacet šálků denně. Ale jen proto, abych vyzkoušel, zda jsou všechny dobré!“

Provoz Café Therapy ve Školské dodnes funguje pod nestátní neziskovou organizací SANANIM, která mimo jiné pomáhá lidem s drogovou minulostí začlenit se zpět do „normálního“ života. „Před třemi lety jsme Café Therapy převzali, abychom kavárnu znovu nakopli. V té době fungovala již třináct let. Nyní bychom spíš řekli, že jsme započali její novou éru, protože jsme proměnili hodně věcí. Chceme tak trochu minulost hodit za hlavu a dělat to po svém, což ovšem neznamená, že bychom chtěli hanit to staré. Naopak, do Café Therapy jsme vždycky chodili rádi na pivo. Potřebovali jsme ovšem změnit její provoz,“ říká Jakub. „Původně Café Therapy fungovalo na bázi půlročního programu pro klienty. Ti nás poté museli opustit a jít na běžný trh práce. My si myslíme, že často není člověk připraven odejít již za půl roku. Nyní se snaží-

1 Kavárna a restaurace Café Therapy ve Školské ulici funguje již šestnáct let, Jakub Janyška a Samuel Bachmann ji provozují tři roky.

2 Divadelní klub se nachází v zázemí ABC a je určen pro zaměstnance a jejich hosty.

3 Pražští kavárníci Samuel a Jakub ve své první provozovně Café Therapy.

4 Divadelní kavárnu ve foyer ABC mohou diváci navštívit již hodinu před představením, otevřena je také po jeho skončení.

me zaměstnance udržet, když v nich vidíme potenciál. Funguje u nás tedy něco jako půlroční program, ale není to dogma, když je ochota na obou stranách, spolupráce může pokračovat dál. Café Therapy ovšem nezaměstnává pouze klienty a bývalé klienty, mohou vás obsluhovat třeba také studenti, závozáka dělá zase hoch s kombinovaným postizením,“ popisuje současnost Jakub.

Před dvěma lety Samuel a Jakub otevřeli Bistro Café Therapy na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v ulici Magdalény Rettigové. Jakub říká, že právě tamní provoz, který nyní skvěle funguje, je motivoval, aby uvažovali o otevření dalších podniků. Neskrývají ovšem, že začátky byly krušné. Samuel k tomu podotýká: „Nejdůležitější je dozvědět se, co lidi chtějí, aby to mohli dostat. A to trvá tak rok až dva. Nyní jsem ale na měkko, když tam přijdu, protože všechno funguje, jak má. Lidi tam vypadají šťastně. Naše dvě kolegyně tam vše zvládají téměř samy.“

Další podniky tedy začali provozovat především proto, že dva předchozí fungují, a oni cítili potřebu vytvořit další pracovní místa. Například pro kolegyni, která by ze zdravotních důvodů nevládala běžný provoz v Café Therapy, ale v divadelní kavárně, která je otevřena pouze večer, pracovat může. Navíc prý nikdy netoužili po normální hospodě a jsou rádi, že do třetice mají něco netradičního – divadelní kavárnu a klub. A navíc se obojí nachází ve třetím bodě pomyslného bermudského trojúhelníku – ulice Školská – Magdalény Rettigové – palác U Nováků.

OBÝVÁK PRO HERCE A DIVÁKY

Divadelní kavárny mají poměrně zmapované, Samuel prozradil, že jeho otec vystudoval DAMU a angažoval se například při založení Alfreda ve dvoře. Divadelní prostředí mu tedy není cizí. Jakub o svých zkušenostech a koncepci prozradil: „Divadelní kavárny jsem také

poměrně často navštěvoval, ale většinou mi tam vadil nepromyšlený servis – často se tam nabízí jen víno, pivo, voda, chlebičky, orbity a banánky v čokoládě. Navíc o pauze polovina věcí dojde. Neříkám, že nám vše vyšlo od začátku, ale snažíme se mít jinou nabídku. Máme i kanapky, protože bez chlebiček divadelní kavárna ztrácí své kouzlo, rozmanité jednohubky a dezerty, nabízíme domácí limonády a pivo z malého pivovaru Chřtáč, a to nejen proto, že jejich pivo je výborné, ale podnik také funguje jako chráněná dílna, což je nám velmi blízké. Samozřejmě nám až postupně docházelo, že pauza dvacet minut je neuvěřitelně krátká, že třeba mnoho diváků po představení odchází domů či potřebuje na vzduch a pak už se k nám nevrátí. Ale doufáme, že máme jako politici alespoň sto dní hájení a časem se některé věci změní. Až se poznáme.“

A jak je to s tím tajemným divadelním klubem, který jsem zmínila na začátku? Jakub se Samuelem neztárájí, že je to trochu oříšek.

V divadelní kavárně nechybí klasické kanapky a domácí limonády netradičních příchutí.

„Říká se, že divadlo je taková velká rodina, a včlenit se do ní nám nějakou dobu bude trvat. Hned první týden nám jedna herečka řekla, že divadelní klub je něco jako jejich obývací. Jenže tato rodina má asi sto členů, těžko tedy říct, zda je vůbec možné zavděčit se všem. Ale my jsme opravdu zvyklí vyhovět i lidem, kterým vyhovět téměř nejde, ještě z dob, kdy jsme pracovali v pastvě. Tak určitě vytrváme. Nyní se snažíme v divadle pobývat co nejvíce, abychom ho poznali a sžili se s ním.“ Já mohu prozradit jen tolik, že kouřit se v něm nesmí a nejčastěji se tu pije zelený čaj.

LENKA DOMBROVSKÁ
umělecká kurátorka a šéfredaktorka
Moderního divadla

PS: PŘÍŠTĚ VÁM PŘEDSTAVÍME MANŽELE ZÁHORSKÉ, KTERÍ PROVOZUJÍ ČERSTVÉ OTEVŘENOU DIVADELNÍ KAVÁRNU V DIVADLE KOMEDIE.

11

MOŘE
EDWARD BOND
REŽIE: JÁN LUTERÁN

Jak snadno se mohou změnit pořádky v malém přístavním městečku? Postací jedna mořská bouře, která vyplaví neznámého námořníka. Přítomnost cizího elementu spouští lavinu nepředvídatelných a často až absurdně komických událostí a vede k podivuhodnému střetu mezi bohatou majitelkou panství a zarputilým smolařským obchodníčkem.

ABC 9. 11. 19.00
28. 11. 19.30
14. 12. 19.30

NOC BLÁZNŮ
LOUIS NOWRA
REŽIE: PAVEL KHEK

Komedie Louise Nowry *Noc bláznů* stírá hranici mezi tím, co je vlastně normální a co ne. Hra vás zavede do prostředí psychiatrické léčebny a zároveň nabízí možnost nahlédnout do divadelního zákulisí. Mladý nezkušený režisér totiž jako svou první práci dostane za úkol režirovat hru v prostorách místního psychiatrického ústavu.

ROKOKO 15. 11. 19.00
6. 12. 19.00
15. 12. 17.00

ABC

- 1 ČT 19.00** B. a A. Peasovi, M. Hanuš **PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH** *Zadáno*
- 2 PÁ 19.00** J. Janků, P. Svojtka **60'S ANEB ŠEDESÁTKY**
- 3 SO 17.00** T. Firth **HOLKY Z KALENDÁŘE** + *Prohlídka divadla po představení*
- 5 PO 10.00** J. Werich, G. Skála **LAKOMÁ BARKA** *Pro školy*
- 6 ÚT 19.00** R. Sonogo, R. Giordano **VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...**
- 7 ST 19.00** J. Janků, P. Svojtka **60'S ANEB ŠEDESÁTKY** + *Prohlídka divadla po představení*
- 8 ČT 19.00** H. Galron **I♥MAMMA**
- 9 PÁ 19.00** E. Bond **MOŘE** *Zadáno*
- 10 SO 14.00** J. Janků, P. Khek **TANČÍRNA 1918–2018**
17.00 **HORNÍČEK 100** *Vernisáž a matiné ve foyer*
19.00 J. Janků, P. Khek **TANČÍRNA 1918–2018**
- 11 NE 19.00** K. Huff **DEŠTIVÉ DNY** *Pronájem Divadlo Ungelt*
- 12 PO 19.00** B. a A. Peasovi, M. Hanuš **PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH** *Zadáno*
- 13 ÚT 19.00** R. Harwood **NA MISKÁCH VAH**
- 14 ST 19.00** W. Russell **SHIRLEY VALENTINE** + *Prohlídka divadla po představení*
- 16 PÁ 19.00** F. von Schirach **TEROR**
- NOC DIVADEL**
- 17 SO 17.00** J. Janků, P. Khek **TANČÍRNA 1918–2018**
20.00 **TANEČNÍ CESTA KOLEM SVĚTA**
- 18 NE 19.00** E. De Filippo **FILUMENA MARTURANO** *Benefiční představení*
- 19 PO 19.00** A. S. Puškin **EVŽEN ONĚGIN**
- 20 ÚT 19.00** J. Janků, P. Svojtka **BEDŘICH SMETANA: THE GREATEST HITS** *Zadáno*
- 21 ST 19.00** H. Galron **I♥MAMMA** + *Prohlídka divadla po představení*
- 22 ČT 19.00** R. Sonogo, R. Giordano **VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...**
- 23 PÁ 19.00** W. Russell **SHIRLEY VALENTINE**
- 24 SO 17.00** L. Rosten **PAN KAPLAN MÁ TŘÍDU RÁD**
- 25 NE 11.00**
17.00 FÍHA tralala **ROK** *Pronájem*
- 26 PO 19.00** L. Rosten **PAN KAPLAN MÁ TŘÍDU RÁD**
- 27 ÚT 19.00** B. a A. Peasovi, M. Hanuš **PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH** *Zadáno*
- 28 ST 19.30** E. Bond **MOŘE** + *Lektorský úvod před představením*
- 29 ČT 9.30** J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE** *Pro školy*
19.00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE** + *Prohlídka divadla po představení*
- 30 PÁ 18.00** D. Mamet **LISTOPAD** *Zadáno*

ROKOKO

- 2 PÁ 19.00** V. Mašková, P. Khek **ČAPEK**
- 3 SO 17.00** R. Gervais, S. Merchant **KANCL**
- 5 PO 15.00**
19.00 V. Mašková, P. Khek **ČAPEK**
- 6 ÚT 19.00** J-C. Carrière **KONKURZ**
- 7 ST 10.00** V. Mašková, P. Khek **ČAPEK**
19.00 Ch. Giudicelli **PREMIÉRA MLÁDÍ**
+ *Prohlídka divadla po představení*
- 8 ČT 19.00** A. Goldflam **ŘEDITELSKÁ LÓŽE** *Host Agentura FDA*
- 10 SO 17.00** E. Kishon **ODDACÍ LIST**
- 12 PO 19.00** F. Zeller **OTEC** + *Prohlídka divadla po představení*
- 14 ST 15.00**
19.00 K. Legátová **ŽELARY**
- 15 ČT 19.00** L. Nowra **NOC BLÁZNŮ**
- 16 PÁ 19.00** D. Drábek **KANIBALKY**
- NOC DIVADEL**
- 17 SO 18.30**
19.00 Prohlídka zákulisí
20.30 D. Drábek **KANIBALKY**
- 20 ÚT 19.00** E. Kishon **ODDACÍ LIST**
+ *Prohlídka divadla po představení*
- 21 ST 19.00** D. Drábek **KANIBALKY**
- 22 ČT 19.00** R. Gervais, S. Merchant **KANCL** *Zadáno*
- 23 PÁ 19.00** F. M. Dostojevskij **IDIOT**
- 24 SO 19.00** A. P. Čechov **STRÝČEK VÁŇA** *Derniéra*
- 26 PO 19.00** D. Drábek **KANIBALKY**
- 27 ÚT 19.00** E. Albee **KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ?**
- 29 ČT 19.00** C. Giudicelli **PREMIÉRA MLÁDÍ** *Zadáno*
- 30 PÁ 19.00** K. Legátová **ŽELARY**

KOMEDIE

- FESTIVAL OSTRAVA V PRAZE**
- 2 PÁ 19.30** J. Nekvasil, D. Bazika, P. Kotík **OPERA???** **OPERA!!!**
- 3 SO 19.30** E. Bogosian **SEX, DROGY A HAFO PRACHŮ**
- 4 NE 19.30** J. Dušek, O. Smeykal, M. Buzzi **L2: BRÁNA ŽIVOTA!**
- 5 PO 19.30** A. P. Čechov **TŘI SESTRY**
- 6 ÚT 19.30** A. a V. Mrštíkové **MARYŠA**
- 7 ST 19.30** V. Klemens **STŘÍHALI DOHOLA JOSEFA KAINARA**
- 9 PÁ 10.00**
19.30 L. Vagnerová: **MAH HUNT**
Lenka Vagnerová & Company
- 10 SO 17.30** L. Vagnerová **AMAZONKY**
Lenka Vagnerová & Company
- 11 NE 19.30** L. Vagnerová **AMAZONKY**
Lenka Vagnerová & Company
- 12 PO 19.30** D. Zábranský **KONZERVATIVEC**
+ *Debaty s tvůrci po představení*
- 13 ÚT 19.30** D. Zábranský **KONZERVATIVEC**
- 14 ST 19.30** E. Jelinek **VZTEK** *DS Kolonie, host*
- NOC DIVADEL**
- 17 SO 17.00** L. Ménard **NEŽ VŠE ZAČALO...** *Otevřená zkouška*
Lenka Vagnerová & Company
19.00 V. Čermáková a skupina **Lucas de Bohemia**
TŘI OCHUTNÁVKY ŠPANĚLSKÉHO DRAMATU
Scénické čtení, foyer
20.00 D. Zábranský **KONZERVATIVEC**
22.00 **RUMBALGIA CANDELA** *Koncert, foyer*
- 23 PÁ 19.30** L. Ménard **NEŽ VŠE ZAČALO...** *Veřejná generální zkouška, Lenka Vagnerová & Company*
- 24 SO 19.30** **PREMIÉRA**
L. Ménard **NEŽ VŠE ZAČALO...**
Lenka Vagnerová & Company
- 27 ÚT 20.00** C. Thill **BLACKOUT INDEPENDENT LITTLE LIES**
Luxembourg, Pražský divadelní festival německého jazyka
- 28 ST 19.30** L. Ménard **NEŽ VŠE ZAČALO...**
Lenka Vagnerová & Company
- 29 ČT 19.30** L. Ménard **NEŽ VŠE ZAČALO...**
Lenka Vagnerová & Company
- VÁNOČNÍ FESTIVAL**
- 30 PÁ 19.30** L. Vagnerová, F. Hrubín **LEŠANSKÉ JESLIČKY**
Lenka Vagnerová & Company

AKTUÁLNÍ INFORMACE
O PROGRAMU NALEZNETE NA
WWW.MESTSKADIVADLAPRAZSKA.CZ
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

12

I♥MAMMA
HADAR GALRON
REŽIE: PETR SVOJTKA

Současná hra o radostech a strastech moderního mateřství. Sedm žen z jedné rodiny, všechny žijí po svém, ale mají něco společného, každá řeší, jak nejlépe naplnit své ženské poslání. V této komediální revue odhalíme pocity prvoroďičky, nahlédneme do vnitřního boje matky – kariéristky, nebo zjistíme, jak to dopadne, když mladá herečka nechtěně otěhotní. V inscenaci ovšem nechybí ani opačný pohled, tedy jak děti různého věku vnímají své matky a budují si své místo ve světě.

ABC 21. 11. 19.00
8. 12. 17.00
27. 12. 19.00

KONZERVATIVEC
DAVID ZÁBRANSKÝ
REŽIE: KAMILA POLÍVKOVÁ

Máme dojem, že umíme určit, kdy přesně se co stalo. Věříme v posloupnost. V časovou osu. Mnohé věci a události jsme očíslovali. Války a republiky mají své dané pořadí, víme co a kdy slavit. Ve skutečnosti však máme jen moře času. (Moře, které nás jednou pohltí.) Každá minuta pohromadě je zážrak, zastavme se tedy na chvíli a uctěme společně přítomný okamžik. Inscenací nové hry o významu oslav dějinných událostí pokračuje spolupráce autora Davida Zábranského, režiséřky Kamilly Polívkové a herce Stanislava Majera.

KOMEDIE 12. + 13. 11. 19.30
10. + 11. + 12. 12. 19.30

ABC

VÁNOČNÍ FESTIVAL

- 1 SO** 14. 00 J. J. Ryba **ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ** *Dětská opera Praha*
19. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE**
- 3 PO** 19. 00 B. a A. Peasovi, M. Hanuš **PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH** *Zadáno*
- 4 ÚT** 19. 00 R. Sonogo, R. Giordano **VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...** + *Prohlídka divadla po představení*
- 5 ST** 19. 00 L. Rosten **PAN KAPLAN MÁ TŘÍDU RÁD** + *Prohlídka divadla po představení*
- 6 ČT** 19. 00 D. Mamet **LISTOPAD** *Zadáno*
- 7 PÁ** 19. 00 T. Firth **HOLKY Z KALENDÁŘE**
- 8 SO** 17. 00 H. Galron **I♥MAMMA**
- 9 NE** 15. 00
19. 00 **VÁNOČNÍ KONCERT ORCHESTRU VÁCLAVA HYBŠE 2018** *Pronájem*
- 10 PO** 18. 00 J. Janků, P. Khek **TANČÍRNA 1918–2018** *Zadáno*
- 11 ÚT** 19. 00 R. Sonogo, R. Giordano **VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...** + *Prohlídka divadla po představení*
- 12 ST** 19. 00 R. Sonogo, R. Giordano **VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM...**
- 13 ČT** 19. 00 J. Janků, P. Svojtka **60'S ANEB ŠEDESÁTKY** *Zadáno*
- 14 PÁ** 10. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE** *Pro školy*
19. 30 E. Bond **MOŘE** + *Lektorský úvod před představením*
- 15 SO** 14. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE**
16. 00 **HORNÍČEK 100** *kavárna ABC*
18. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE**
- 16 NE** 19. 00 K. Huff **DEŠTIVÉ DNY** *Pronájem Divadlo Ungelt*
- 17 PO** 10. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE** *100. repríza, pro školy*
19. 00 J. Janků, P. Svojtka **60'S ANEB ŠEDESÁTKY** *Zadáno*
- 18 ÚT** 10. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE** *Pro školy*
19. 00 B. a A. Peasovi, M. Hanuš **PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH**
- 19 ST** 10. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE** *Pro školy*
19. 00 B. a A. Peasovi, M. Hanuš **PROČ MUŽI NEPOSLOUCHAJÍ A ŽENY NEUMÍ ČÍST V MAPÁCH**
- 20 ČT** 10. 00
19. 00 J. Janků, P. Khek **TANČÍRNA 1918–2018**
- 21 PÁ** 10. 00 A. S. Puškin **EVŽEN ONĚGIN** *Pro školy*
19. 00 W. Russell **SHIRLEY VALENTINE**
- 22 SO** 17. 00 W. Russell **SHIRLEY VALENTINE**
- 26 ST** 16. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE**
- 27 ČT** 19. 00 H. Galron **I♥MAMMA**
- 28 PÁ** 19. 00 T. Firth **HOLKY Z KALENDÁŘE** + *Prohlídka divadla po představení*
- 29 SO** 14. 00
19. 00 J. Janků, P. Khek **TANČÍRNA 1918–2018**
- 30 NE** 14. 00
18. 00 J. Janků **ČESKÉ VÁNOCE** *Derniéra*
- 31 PO** 15. 00
19. 00 J. Janků, P. Svojtka **60'S ANEB ŠEDESÁTKY**

ROKOKO

VÁNOČNÍ FESTIVAL

- 1 SO** 18. 00 K. Dušková a B. Jandová **CESTA K BETLÉMU** *Horácké divadlo Jihlava*
- 2 NE** 14. 00 Z. Jecelín **OLAF A SNĚŽNÝ DRAK** *Divadlo Lampion, Kladno*
17. 00 A. Klimešová a kol. **S VŮNÍ PERNÍKU** *KALD DAMU*
- 3 PO** 19. 00 E. Albee **KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ?**
- 4 ÚT** 19. 00 P. Riera **HODINA PŘED SVATBOU** *50. repríza*
- 5 ST** 19. 00 E. Kishon **ODDACÍ LIST**
- 6 ČT** 19. 00 L. Nowra **NOC BLÁZNŮ**
- 7 PÁ** 11. 00 J. Pommerat **ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ** *Veřejná generální zkouška*
19. 00 R. Gervais, S. Merchant **KANCL**
- 8 SO** 19. 00 **1. PREMIÉRA**
J. Pommerat **ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ**
- 10 PO** 19. 00 Ch. Giudicelli **PREMIÉRA MLÁDÍ** + *Prohlídka divadla po představení*
- 11 ÚT** 10. 00 K. Legátová **ŽELARY** *Pro školy*
19. 00 D. Drábek **KANIBALKY**
- 12 ST** 19. 00 **2. PREMIÉRA**
J. Pommerat **ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ**
- 13 ČT** 15. 00
19. 00 V. Mašková, P. Khek **ČAPEK**
- 14 PÁ** 19. 00 D. Drábek **KANIBALKY**
- 15 SO** 17. 00 L. Nowra **NOC BLÁZNŮ**
- 17 PO** 19. 00 V. Mašková, P. Khek **ČAPEK**
- 18 ÚT** 19. 00 J. Pommerat **ZNOVUSJEDNOCENÍ KOREJÍ**
- 19 ST** 19. 00 F. Zeller **OTEC**
- 20 ČT** 19. 00 E. Kishon **ODDACÍ LIST** + *Prohlídka divadla po představení*
- 21 PÁ** 19. 00 D. Drábek **KANIBALKY** + *Prohlídka divadla po představení*
- 22 SO** 17. 00 F. Zeller **OTEC**
- 27 ČT** 19. 00 V. Mašková, P. Khek **ČAPEK**
- 28 PÁ** 19. 00 R. Gervais, S. Merchant **KANCL**
- 29 SO** 17. 00 E. Kishon **ODDACÍ LIST**
- 31 PO** 15. 00
19. 00 Ch. Giudicelli **PREMIÉRA MLÁDÍ**

KOMEDIE

VÁNOČNÍ FESTIVAL

- 1 SO** 14. 00 J. Lesák a kol. **JEŽÍŠEK SUPERSTAR** *Malé divadlo/Jihočeské divadlo, České Budějovice*
- 16. 00** H. Ch. Andersen **SNĚHOVÁ KRÁLOVNA** *Toy Machine, foyer*
- 18. 00** P. Vašíček **VYŠLA HVĚZDA NAD BETLÉMEM** *Divadlo DRAK, Hradec Králové*
- 20. 00** **ADVENTNÍ KOLEDIVY** *Divadlo 100 opic, foyer*
- 2 NE** 15. 00 H. Ch. Andersen **SNĚHOVÁ KRÁLOVNA** *Západočeské divadlo v Chebu*
17. 00 T. Běhal **BETLÉM** *Toy Machine, foyer*
18. 00 J. Vašíček **ZATRACENÝ DĚČKO** *Divadlo 100 opic, foyer*
- 3 PO** 19. 30 **LACO DECZI & CELULA NEW YORK** *Koncert*
- 4 ÚT** 19. 30 L. Vagnerová **AMAZONKY** *Lenka Vagnerová & Company*
- 5 ST** 19. 30 L. Vagnerová **GOSSIP** *Lenka Vagnerová & Company*
- 6 ČT** 19. 00 Křest knihy Dominika Melichara **MIZANSCÉNY** *Foyer*
- 10 PO** 19. 30 D. Zábranský **KONZERVATIVEC**
- 11 ÚT** 19. 30 D. Zábranský **KONZERVATIVEC**
- 12 ST** 19. 30 D. Zábranský **KONZERVATIVEC**
- 13 ČT** 17. 00 **VÁNOČNÍ TANEČNÍ SCÉNA 2018** *Pronájem Taneční centrum Praha*
- 14 PÁ** 17. 00 **VÁNOČNÍ TANEČNÍ SCÉNA 2018** *Pronájem Taneční centrum Praha*
- 15 SO** 16. 00
19. 00 **VŠECHNO JE JEDNO** *Pronájem Taneční studio Emotion*
- 16 NE** 16. 00
19. 00 **VŠECHNO JE JEDNO** *Pronájem Taneční studio Emotion*
- 17 PO** 19. 30 L. Ménard **NEŽ VŠE ZAČALO...** *Lenka Vagnerová & Company*
- 18 ÚT** 19. 30 L. Ménard **NEŽ VŠE ZAČALO...** *Lenka Vagnerová & Company*
- 19 ST** 11. 00 Podle H. Ibsena **NEPŘÍTEL LIDU** *Otevřená zkouška, Lachende Bestien*
- 20 ČT** 19. 30 E. Jelinek **VZTEK** *DS Kolonie, host*
- 22 SO** 15. 00
19. 30 L. Vagnerová, F. Hrubín **LEŠANSKÉ JESLIČKY** *Lenka Vagnerová & Company*
- 31 PO** 17. 00 L. Vagnerová **GOSSIP** *Lenka Vagnerová & Company*

AKTUÁLNÍ INFORMACE
O PROGRAMU NALEZNETE NA
WWW.MESTSKADIVADLAPRAZSKA.CZ
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

**NA TOMTO MÍSTĚ
VÁM BUDEME
PRAVIDELNĚ
PŘEDSTAVOVAT
UMĚLCE SPJATÉ
S MĚSTSKÝMI DIVADLY
PRAŽSKÝMI. CHCEME
TAK ČINIT NETRADIČNĚ
– POMOCÍ JEJICH
OBLÍBENÝCH OBRAZŮ
ZE ŽIVOTA.**

SIMONA A JIŘINA

V roce 1957 vzal Jan Werich moji maminku Jiřinu Bohdalovou do angažmá a od té doby jsem s ní chodila na zkoušky i představení. Když zavřu oči, tak poslepu dojdou dolů do ladírny a do orchestřiště, kde hrával dirigent Karel Vlach. V divadelním klubu zase o přestávkách hrál na klavír Josef Zíma a motala jsem se tam pod nohama Stelle Zázvorkové, Květě Fialové, Josefu Bekovi, Mirku Lipskému... Divadlo ABC je moje láska. Tady jsem byla čtrnáct let v angažmá a nyní jsem čtrnáctý rok stálým hostem. Je to už kus života.

V ŘÍMĚ S OLDŘICHEM VÍZNEREM

Jsem si jistá, že jsem byla v minulém životě toulavou kočkou v Římě. Těžko vám to dokážu, ale musíte mi věřit. A museli se mnou na těch ulicích v Římě dobře zacházet, protože v tomto životě se tam velice ráda vracím.

Připravila **LENKA DOMBROVSKÁ**

LIDÉ A OBRAZY

SIMONA STAŠOVÁ

Simona Stašová (*1955) přišla do Městských divadel pražských v roce 1991, nejprve spolupracovala s Divadlem K a současně hostovala v Divadle za branou II či Činoherním klubu. Od sezony 1993/94 se pravidelně objevovala na scéně Divadla ABC. V současné době ji zde můžete vidět ve dvou inscenacích – *Shirley Valentine* a *Vím, že víš, že vím...* Je vyhledávanou filmovou a televizní herečkou. Nejvýraznější filmové a televizní role jí nabídli režiséři Karel Smyczek (*Nemocný bílý slon*, seriál *Místo nahoře*), Jan Hřebejk (*Pelíšky*) a Filip Renč (*Román pro ženy*).

FOTO: ARCHIV SIMONY STAŠOVÉ

MAMADOU A OSMAN

Před patnácti lety přinesl někdo do divadla fotky čtyřadvaceti černoušků, že je můžeme na dálku adoptovat – to znamená umožnit jim vzdělání. Kolegové si rozebrali ty nejmenší a nejroztomilejší a na mě zbyl nejstarší, devítiletý Mamadou Diallo z Guiney. Dnes mu je dvacet čtyři roků a studuje vysokou školu. Stále je mým adoptivním synem. Před čtyřmi lety jsem adoptovala tehdy pětiletého Osmana Burmana z Keni. Mamadou mi píše francouzsky krásné dopisy a Osman kreslí obrázky, ale už se umí i podepsat a tiskacími písmeny napsat, co nakreslil.

AMORE PER TUTTI

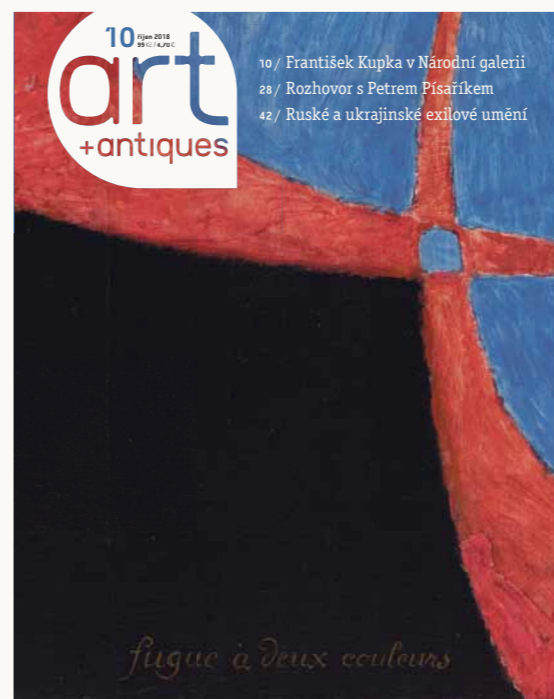
Na jaře roku 1986 jsem měla svatbu s italským profesorem umění Eusebiem Ciccottim. Náš velký přítel a vynikající malíř Karel Laštovka nám jako svatební dar namaloval obraz, který nazval *Amore per tutti*, tedy *Láska pro každého*. Za pár měsíců odešel tam nahoru, bylo mu pouhých devětačtyřicet. Takových kamarádů, jako byl Karel Laštovka, mám jenom pár.

BENEFIČNÍ FILUMENA MARTURANO

Loni smetla povodeň školu v Keni, proto jsem se rozhodla, jako patronka Adopce na dálku, uspořádat na její obnovu benefiční představení v divadle ABC. Loni jsme hráli *Shirley Valentine* a z výtěžku z představení jsme už jednu školu postavili. Letos v tom pokračujeme – **18. listopadu v 19.00 v divadle ABC budeme hrát představení *Filumena Marturano***. A věřte, že každá koruna z prodaného lístku poletí do Keni. Divadelní komedii *Filumena Marturano* jsem měla v hlavě přes třicet let, čekala jsem, až do ní věkem i zkušenostmi dozraje. Pro mě i pro Svátů Skopala je čest, že Filumenu a Domenica hrajeme po takových velíkanech jako je Sophia Loren a Marcello Mastroianni, kteří je ztvárnili ve filmu *Manželství po italsku*.

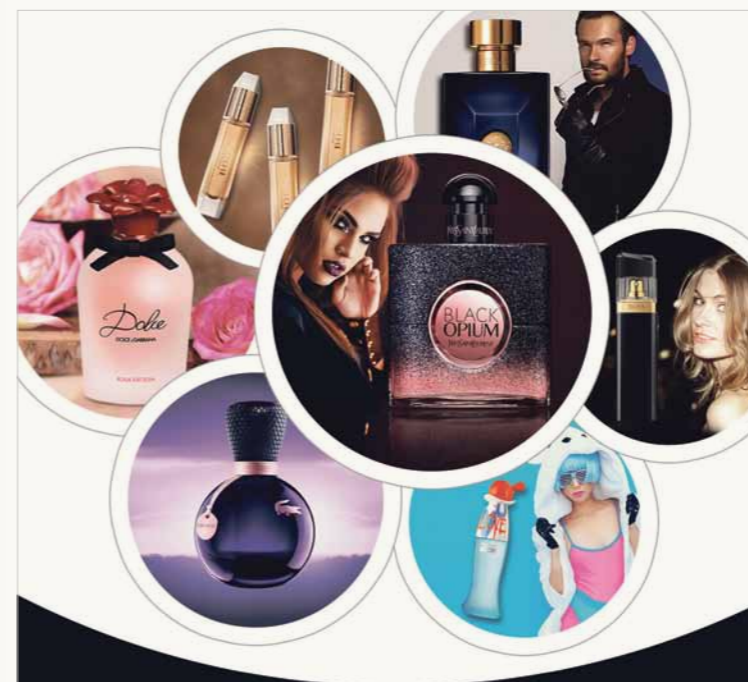
Když se mě někdo zeptá, proč tolikrát do roka hraji charitativní představení, odpovím, že tam někde nahoře chci mít protekci. Ráda bych, aby ta síla nahoře pro mě udělala to, co nemůžu ovlivnit, to znamená, aby mí synové byli zdraví a šťastní.

art+antiques

měsíčník o umění, architektuře,
designu a starožitnostech

artcasopis.cz

EL NINO.CZ®

24 HODIN Nejrychlejší možné dodání

100 % Záruka originality

PRODEJNY Přímý prodej, osobní vyzvednutí v Praze a Plzni

www.elnino.cz | info@elnino.cz | +420 493 655 500

23. Pražský divadelní festival německého jazyka
Představení jsou tlumočena do češtiny
23. Prager Theaterfestival deutscher Sprache
theater.cz 18.11.–1.12. 2018

Generální partneři

Hlavní partner

Hello bank! slaví 1. narozeniny. Je to přesně rok, co na českém trhu navázala na 20letou tradici Cetelemu a pod novou obchodní značkou rozšířila dříve jen úvěrovou nabídku o nové produkty, služby i technologie.

Důvodů k oslavám je ale více. Jde hlavně o naše dlouhodobá partnerství, která nás těší – ať už jde o bikesharing Rekola, festival sportu pro děti Wannado (Sporťáček), či 7 let spojení s Městskými divadly pražskými.

Budeme rádi, ať už si najdete cestu přímo k nám, anebo za kulturou či sportem, které nás baví.

www.hellobank.cz

Hello bank! by Cetelem je obchodní značkou banky BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE.

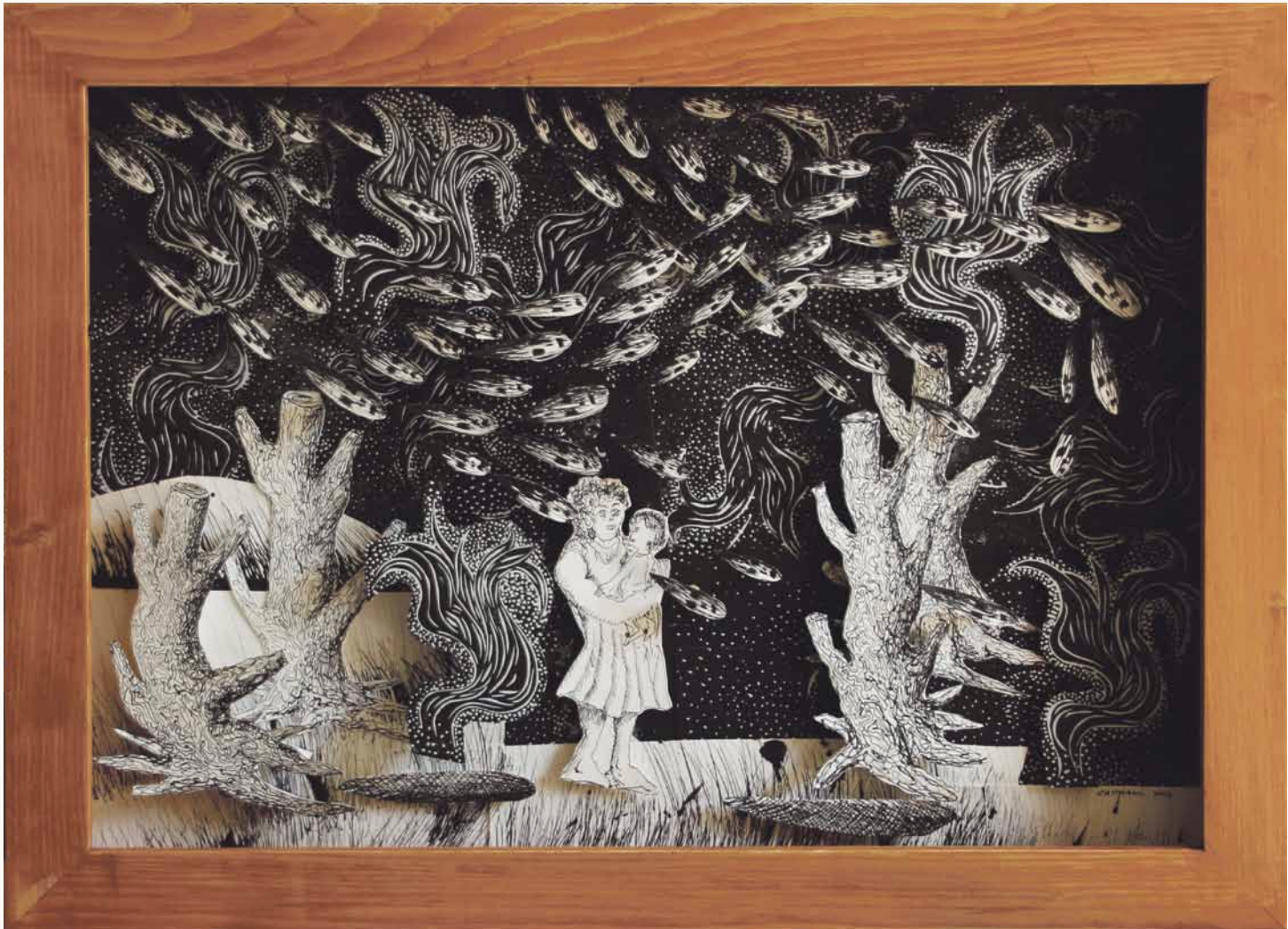

VÝTVARNÉ TERITORIUM

DAVID CAJTHAML
MAMINKA

DÍLO DAVIDA CAJTHAMLA
MŮŽETE VIDĚT V DIVADLE KOMEDIE
V PROSINCI 2018

2016
50 × 60 × 7 cm
PLASTICKÁ KRESBA

DAVID CAJTHAML (*1959) vystudoval architekturu a scénografii u světově známého profesora Josefa Svobody na VŠUP v Praze a věnuje se malířství, sochařství, keramice, grafice, literatuře i poezii. Každý den vytvoří alespoň jedno drobné dílo, které se týká běžných, všedních situací. Mají formu deníkových zápisků, rychlých skic nebo třeba milostných dopisů. Jeho dílo je zastoupeno ve sbírkách Národní galerie v Praze i v Památníku národního písemnictví, má za sebou desítky samostatných výstav. Je členem hudební kapely Dekadent-Fabrik. Žije a tvoří v Makotřasech nedaleko Prahy.

„David Cajthaml je z rodu snivců, za měsíčních nocí jej potkáte, jak se loudavě prochází ulicemi města Perla, na nárožích klábosí s plešatými nevěstkami i heroickými vrahy, aby nad ránem usínal schoulený v netopyřím loži, společně s kocouřmi kůžemi a magnetickými kameny. Když se pak probouzí, nevrle plive své poztrácené myšlenky, které jsou prolezlé skleněnými bakteriemi zapomenutých tónů v mrtvolně zářivých výkřicích samoty. Začíná nový den, deštivě zelený, prosycený výpary melancholie, sny se probouzejí a slunce uléhá k spánku do mělkých hrobů plných křišťálových krys. David Cajthaml začíná hrát svou nekonečnou píseň, magickou litanii ze světa, který nikdo jiný nezná a nepozná, dokud se jí bezvýhradně nepoddá a neztratí se v jejích harmoniích a tónech.“

OTTO M. URBAN (DJ Satan)